

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejemati:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Tredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izba vsak dan sveder izvzemati nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petrostopna peti vrsta za enkrat po 14 vln., za dvakrat po 12 vln., za trikrat ali večkrat po 10 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 2-30

za Nemčijo:

celo leto K 28—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 35.

Narodnostni mir.

Dunaj, 10. jan.

Iz Prage se danes poroča, da je imenovanje grofa Thuna za cesarskega namestnika v Pragi gotova stvar. Grof Thun je že tudi prišel na Dunaj, da konferira z vlado o svoji misli. Ni dvoma, da se bo ministrski predsednik B i e n e r t h znova podstopiti akcije, katere ponesrečenje je minuli teden uničilo vse njegove dalekosežne načrte, ki jih je imel glede na sanacije notranje-političnih razmer, predvsem na razširjenje parlamentarne večine in na sestavo kabineta. Češko-nemški spor je ona skala, ob kateri se je razbilo že mnogo vladnih ladij in umljivo je, da se z vsjo pravico smatra to vprašanje kot najvažnejše v našem notranje-političnem razvoju; rešitev češko-nemškega spora ozdravi parlament ter stabilizira (v kolikor je pri nas v Avstriji o stabilizaciji sploh dopustno govoriti) ministrstva.

Ta učinek češko-nemške sprave je torej v svojih posledicah važen za celo monarhijo, posebnega pomena pa bi postal tudi za naše slovenske razmerje napram Nemcem. Ne le v zgoraj politično-pedagoškem oziru, kakor se to običajno poudarja, temveč iz globljih in nujnejših vzrokov.

Je neoporečno, da so v poslednjih letih izgubljali tako češki kakor nemški poslanci iz Češkega na političnem vplivu v državnem zboru: v isti meri pa je rasel pomen alpske nemške delegacije, ki si je osvojila vodilno vlogo nad nemškimi poslanci in s tem odločujoče stališče v avstrijski vladi, katere je že od nekdaj le preveč ekskluzivni organ za nemške želje in zahteve. Vzrokov za to dejstvo ni treba dolgo iskati: vedno ljutejši narodni boj dveh kultur in gospodarsko enakih narodov na Češkem ni le oviral njih in njihove dežele gospodarski razvoj, temveč je absorbiral njih silo in pozornost v taki meri, da je za nje postal češki deželni zbor večje važnosti kakor dunajski parlament. Zato je neoporečno stala državna politika zlasti v gospodarskem oziru pod alpskim vplivom. Vprašanje, kako se je pred leti omogočila gradnja alpskih železnic, označuje to dejstvo najmarkantnejše.

Alpski Nemci so torej za enkrat gospodariji naše državne politike in baš to jim olajšuje njih silno prodiranje proti jugu, in njih z brezobzir-

nostjo in brezvestnostjo izvajani narodni boj zlasti proti Slovincem.

V hipu, ko se razmere na Češkem premene ter se vsaj najprejnejše točke češko-nemškega spora odpravijo, nastane možnost češko-nemške kooperacije v državnem zboru, nujne vsled enakih gospodarskih teženj obeh narodov in njih ekonomične ekspanzivnosti. V tem hipu mora pa tudi pasti alpsko-nemški vpliv iz nenaravno visokega, gospodarskemu pomenu alpskih dežel ne odgovarjajočega nivoja. V parlamentu bi v bodoče stali gospodarski interesi severnih avstrijskih dežel, predvsem kraljevine Češke, v popolnoma drugačnem nasprotju z onimi avstrijskega juga. In v zastopanju teh gospodarskih interesov se z vsjo silo uveljavi skupno postopanje Čehov in Nemcev iz Češkega — tudi proti alpskim Nemcem, ki po številu premajhni, morajo iskati v dosedaj tudi gospodarsko popolnoma preziranih Jugoslovanih, zlasti Slovincih, svojega narodnega zaveznika v stremljenju po vzdržanju gospodarskega ravnotežja s severom monarhije.

To je glavni vzrok, da moramo tudi mi Slovinci slediti pogajanjem, ki se v Pragi najbrž kmalu zopet pričnejo, z vsjo pozornostjo in simpatijo. Kar se na Češkem v narodno-političnem oziru doseže, to postane tudi za avstrijski jug ne le vzgojevalnega pomena, temveč mutatis mutandis vzorna forma, ki edino omogoča v velikih gospodarskih vprašanjih trajno kooperacijo Nemcev in Slovincov v svrhu obrambe skupnih gospodarskih interesov proti severni ekspanziji.

V luči tega razmišljanja je tudi prav razumeti oster odpor vsega alpskega namštva proti praški spravi akciji, ono zahrbtno-ljuto intrigiranje in razburjanje širših mas, ki v poslednjem trenutku uplaši nemško-češke poslance ter iritira njihovo taktiko. Tudi danes, ki je pozvanje grofa Thuna, kateri se je v zadnjem času veliko trudil pri praških spravi pogajanjih, ter velja kot izvrstni poznavalec celega narodno-spornega kompleksa, postalo aktualno, se dviga nemško časopisje k ostremu protestu. Navzlic temu bo menda grof Thun zasedel namestniško mesto v Pragi in znamenje važnosti, katero se pripisuje njegovi misli, je, da se iz zelo resnih krogov zatrjuje, da pride grof Thun v Prago kot aktivni namestnik in minister, ki bo mogel svo-

je posredovalno delovanje zastopati naravnost tudi v svetu vladarjevem.

Politična kronika.

Vprašanje laške pravne fakultete seveda tudi pri novi konstelaciji še vedno v prvi vrsti zanima laške poslance. Predlog po proračunski odsek odzval subkomiteju, ki se naj meritorno posvetuje o predlogi. Predsednik proračunskega odseka, dr. Chiari, hoče na to delovati, da se predloga o laški pravni fakulteti, kolikor mogoče hitro reši. Lahki zahtevajo, naj se predloga pred začetkom posvetovanja proračunskega odseka odkaže subkomiteju. V tej zahtevi jih bodo podpirali tudi Nemci. Najbrž bo tudi vlada na strani laških poslancev, ker se boji za njihove glasove. Ze danes je toliko, kakor gotovo, da tudi dr. Šusteršičev klub ne bo delal ovir.

O avstrijsko-nemški zvezi piše »Daily Telegraph«. Pravi, da je bil z okrepitevijo te zveze »ojačen militarni sindikat« in »da so armadi, nemška in avstrijska, zdaj ravnotako tesno spojeni, kakor armada avstrijskega z ogrsko.« »Turčija — pravi nadalje »D. T.« — posluša Nemčijo, toda hoče dobiti denar od Francije. Holandska in Belgija se duše v objemu Nemčije. Rusija se je s svojim sporazumom z Nemčijo glede Perzije odpovedala ugodnostim, katerim bi se ne smela odpovedati. Nemčija je opustila dozdnevne zahteve, da doseže od Rusije faktičnih uspehov.« — »Broad Arrow«, list, ki tolmači nazore visokih angleških vojaških krogov, trdi, da je sporazum med Anglijo in Nemčijo nemogoč. Po naziranju lista se ne morejo odstraniti trgovski, politična in narodnostna nasprotstva med obema tema velesilama. Nemčija vidi v angleških pomorskih pripravah tiranijo Anglije na morju. Anglija pa smatra konkurenčno stremljenje Nemčije kot nevarnost za svetovni mir. — Da vlada tudi med drugimi državami napetije, dokazuje znova »Giornale d'Italia«, ki ostro napada Turčijo ter pravi: »Če bode porta še nadalje onemogočevala trgovsko-politično okrepitev Italije v Tripolisu, če bode še nadalje dajala tam prednost drugim državam, tedaj mora Italija začeti z okupacijo v Tripolisu.«

V francoski zbornici, ki je včeraj začela s posvetovanji, se je vršila najprej volitev predsedstva. Pri prvi volitvi je dobil Brisson 250 glasov, Deshanel 212, socialist Jules Guesde 46, Delcassé, ki ni kandidiral, devet glasov. Pri drugi volitvi je dobil Brisson 270 glasov in je torej izvoljen za zborničnega predsednika. Deshanel je dobil 197, Guesde pa 50 glasov. Za podpredsednika so bili izvoljeni: Bertheau s 371, Etienne s 367, Dron s 337 in Renaud s 297 glasovi.

Na Portugalskem so odpravili cenzuro brzojavnih poročil. Tozadevno oficijalno poročilo je namreč dobilo portugalsko poslanstvo v Berlinu. Zunanji minister Machado poroča, da je cenzura brzojavk že popolnoma odpravljena. Do zdaj je cenzura omogočevala vsa napačna in razžaljava poročila. Vsled tega so provizorični vladi predbacivali, da je hotela pred inozemstvom zakrivati dejansko stanje v deželi. V bodoče portugalska vlada ne bo več posegla v brzojavno poročanje. Ta vladni sklep ne bo škodoval deželi, temveč edinele koristil. Izkušnje v zadnjem času so dokazale, da ono prikrivanje le škoduje, ker se v inozemstvu verjame pretiranim vestem.

Rumunsko ministristvo je včeraj demisioniralo. Ministrski predsednik Bratianu je včeraj zvečer podal kralju demisijo kabineta.

Na turško-grški meji se zopet množe spopadi med grškimi četami in trškimi mejnimi stražami. V bližini Papaloli je neka grška četa napadla turško mejno stražo. En vojak je bil ustreljen. Turška straža je tudi streljala ter ustrelila tri Grke, ostali so pobegnili. Neka druga četa je udrla v Kraniji v hišo nekega Rumunca ter umorila njega in njegova dva sina. Turški vojaki so zasledovali napadalec. Pri tem sta bila ustreljena dva vojaka in 4 Grki. Druga četa zopet je napadla nekega posestnika ob vnožju Olimpa, ga umorila ter zaklala 30 glav goveje živine.

O rusko-nemškem sporazumljenju v Perziji je pisal časopis »Evening Times«: Njegovih trditelj ni direktno zavrniti niti ruski zunanji minister Sazanov, niti nemški oficijalni krogi. Uradno poročajo, da se med Petrogradom in Berlinom o spora-

zumu še pogajajo in da bodo ta pogajanja, ki se smatrajo za velepolitična, končana še tekom januarja. Berolinski »Lokal-Anzeiger« vé povedati, da se bo rusko-nemški sporazum tikal tudi Balkana. »Temps« trdi, da je ruska diplomacija dosegla v potsdamskih pogajanjih znatne uspehe. Vendar pa carigradski »Tanin« dementira vest, da je Nemčija dovolila, da Rusi zgrade železniško progo Bagdad-Hanekin. Ta proga je del bagdadske železnice in jo bodo kot turško progo gradili Nemci. Rusko-nemški sporazum se tiče spojitve transperzijske železnice, ki se ima nanovo graditi s progo Bagdad-Hanekin. S tem bi se del perzijske trgovine uapeljal na železnico Teheran-Hanekin-Bagdad-Perzijski zaliv.

Revolucija v republiki Honduras se vedno bolj razširja. Prejšnji predsednik republike Bonilla je pred kratkim insceniral vstajo, ki naj odstrani sedanega predsednika republike Davila. Bonilla je dosegel do zdaj velike uspehe. Pred kratkim se je pristaniškemu mestu Puerto Cortez predknilar za konstitucionalnega predsednika republike Honduras. Bonilla ima za seboj skoraj vso armado. Vsled tega je zelo verjetno, da se bo revolucionarno gibanje končalo z zmago revolucionarjev. Zadnja poročila pravijo, da so čete generala Bonilla zavzele pristaniško mesto Tela in korakajo proti Ceibi.

Štajersko.

Zapravljanje ljudskega premoženja. Znano je, da cvete v celjskih in okoliških gostilnah hazardiranje, kakor ne kmalu v kakem kraju na Štajerskem. Nekatere vasi, posebno Skofja vas, Trnovlje, sploh vojniška in daljša celjska okolica so naravnost okužene s strastjo za kartami in pre-povedanimi igrami, ki požirajo neverjetne vsote denarja. Neki kmet iz Arclina pri Vojniku je izgubil pred nekaterimi dnevi v Celju pri »mauslu« 900 K. Zgubiti do 1500 in 2000 K niso redki. So v Celju in okolici gotovi bajzli, koder se potikajo razni srečolovci in obirajo kmete in obrtnike do kosti. Celjski državni pravdniki, policija in orožniki, na delo!

Imenovan je ministrski tajnik v ministrskem predsedstvu Rudolf grof Attems za oddelnega svetnika.

LISTEK.

Libera nos a malo.

Zgodovinski roman. Spisal Vladimir Vesel.

(Dalje.)

»Sklenila sem dobro z njim,« se je nasmehnila gospa Elah. »Oženiti ga hočem z dobrim dekletom, z Rezi-ko iz Bočkovega. Urna je kakor veve-rica in pridna, dobra opera mi bo, kadar pride za vedno na grad. Za- dnje čase pa sem opazila, da poveša glavo in da hodi tako nekako zami- sljena in otožna okrog. Moža ji manjka, trdne opore, ali pa jo je urekla kaka zlovoljna vešča. Ne morem si tolažiti drugače njene iz- premenbo.« No, Celestin, se je obrnila k služabniku, ki je stopil ravno v so- bo »kdaj bomo napravili poroko?«

»Kadar zapove častita gospa,« je odgovoril Celestin in nebena mišica se ni zganila v njegovem obrazu.

»Se že veselijo na svojo mlado že- no?« ga je vprašala gospa.

»Veselim se,« je bil njegov odgo- vor, a lice ni govorilo o nikakem ve- selju in oči so gledale kakor prej ne- kam v prazno.

»Resen človek je ta Celestin,« se je obrnila gospa Elah proti Ivanu in zopet je preskočil govor na druge stvari.

Ivanu pa je postajalo mučno, te- žilo ga je nekaj nepoznanega in želel si je ven na prosto, v naravo. Poslo- vil se je od gospe Elah pod pretevo, da ima nujno pot in odšel je proti Križni gori.

Pred tremi dnevi ob tem času je bilo, ko se je srečal v kapelici z ne- znanko. Vse njegove misli ves ta čas so bile pri njej in pri njeni usodi. Danes ji naj prinese odločitev o nje- nem duševnem miru, in sam je bil ta- ko malodušen. Vedno in vedno mu je stopal pred oči okameneli obraz Celestinov kakor živa uganika in mrzlo ga je spreletavalo, kadar je mislil, da je njegov pogled obrnjen na njega. Neizpremenljiva, kakor okamenela, se mu je zdela usoda dekleta, ki mu naj prinese tolažbe; vse njegovo pri- zadevanje se mu je dozdevalo ničevno, brezupno. V vse njegove misli pa se je vsiljeval vedno enako resni obraz Celestinov s svojim suženjskim izra- zom.

Vroč mu je prihajalo, ko je sto- pal po skalnati stezi proti kapelici; sedel je na široko skalo, da si oddah- ne in začel je zbirati svoje misli, kaj naj poreče ubogemu dekletu in kako naj je tolaži.

»Usliši me, rešenik! Usmili se svoje dekle!« je klicalo dekle klečeč pod visokim razpelom na kameniti stopnici pred oltarjem. »Zakaj pošil- jaš izkušnje onim, ki te v svojem življenju niso žalili nikdar! Srečo in

zadovoljnost deliš nevednim, nas pa, ubogo paro tepeš s svojim bičem! Kdaj je slišalo uho, da si udaril one, ki so zaslužili? Le po dobrih in ne- dolžnih izlivaš vse gorje! Kako naj si zbiramo zasluge za večnost, ko nam trgaš iz srca, kar si zasejal tja noter dobrega in blagega! Tako se je pre- rekalo mlado dekle v njegovem hra- mu s svojim bogom. Globoka vernost in obupanje nad božjo milostjo sta se zrealila v njenih mislih. »Postavil si me v svet za dekle, — dekla hočem ostati po tvoji volji, ne uhajajo mi misli v zabranjene dežele, ne tava želja po prepovedanih sadovih; vse, kar si zapovedal, sem storila in ni- sem se upirala, iz vselega srca sem ti služila, in zdaj znašaj svojo jezo nad menoj! S čim sem se pregrešila, s čim sem te žalila? Razsvetli svojo dekle, ki kleče obupana pred teboj! Pokaži mi, s čim morem potolažiti tvojo jezo! Na kolenih hočem drsati od tu pa do božje poti, ki mi jo poka- žeš, samo reši me teh nečloveških muk!« Ihteč je lomila roke in se pri- klanjala do tal, da se je dotikalo čelo mrzlega kamna.

Mrzel veter je potegnil skozi ka- pelico. Vstopil je Ivan. Zaslutilo ga je dekle za seboj, a ni se ganilo. Ne- premično je klečala pred oltarjem, sklonjena do tal, še dihniti si ni upa- la, sram jo je bilo pred Ivanom, ki mu je bila odkrila svoje sree. Da bi jo potrkal po ramenih, da bi jo pogla- dil po laseh, potem bi se mogla

vzravhati, pogledati bi mu mogla potem v obraz in v oči. Da bi pa sa- ma vstala, mu s tem pokazala, da je zaslužila njegovo bližino, in da ga je pričakovala že tako hrepeneče, tega ni mogla. Sram jo je bilo. Nepre- mično je klečala pod razpelom s čel- lom na mrzlem kamnu, usahnile so ji solze, a ganiti se ni mogla, kakor otrpeli so ji odpovedali vsi udi, — klečala je in čakala kdaj pretrga Ivan vezi, ki so jo priklepale s tako silo na kamen, da si ni upala niti di- niti. Dolgo, dolgo je klečala tako in sram ji je rdečel lica.

»Vstani, ubožica!« se je oglasil Ivanov glas, da je pošepetavalo po vseh mračnih kotih zapuščene kape- lice, kakor bi se bili prebudili tam speči duhovi. »Vstani in pojdi z me- noj!« jo je poklical Ivan in jo prijel za roko.

Globoko je vzdihnilo tedaj dekle in se vzravnilo na kolena. »Nočem več dvomiti o božji milosti, poslal te mi je, da me rešiš.« In prijel je Iva- na za obe roki in jih začela polju- bovati.

»Pojdi, da greva na prosto; go- voriti moram s teboj o vsakdanjih stvareh, ki ne sodijo v božji hram« ji je prigovarjal Ivan.

Pokorno ga je slušalo dekle. Za- pustila sta kapelico roko v roki in stopila v svetli dan. Ivan zamišljen in z globoko resnostjo v obrazu, ona plaho zroč v tla z očmi rdeče obrob- ljenimi od grenkih solza. Ustavila

sta se za trenotek pred cerkvijo, po- tem pa je posadil Ivan svojo spremljevalko na skalo in sam sedel poleg nje. Še nekaj trenutkov sta sedela drug zraven drugega molče in zrla v zamegljene daljave nad Cerkljansko kotlino, potem je izpregovoril prvi Ivan.

»Odkrito mi pogled v oči, dolgo in globoko, da dobiš zaupanje v moj dobro voljo!«

Zaupljivo in hvaležno, obenem pa tudi sramežljivo se je obrnila proti njemu. Dolge goste trepalnice so osenčevale njene pol zaprte, poveše- ne oči. Vztrepetala ji je roka, ležeča v Ivanovi in vzdrgelata so ji nedrja- ja v rešnem vdihu, ko se je ozrla Ivanu v oči. Zaupen in udan, obenem oduševljen je bil pogled njenih tem- no rjavih oči. Iz oči v oči jima je go- vorila govorica, ki ji v besedah išče- mo zamen pravega izraza. Brez be- sed je bilo njih čuvstvovanje, nepri- znano in še nerazložno, globoko in vendar obema še zakrito. Poglobil se je njegov pogled v njeno dušo, naen- krat pa, kakor bi bil zazrl nekaj strašnega, so se razširile Ivanu oči v grozi, skočil je po koneci, izpustil je njeno roko, in stopil dva koraka v stran. Kakor pa, da ne more verjeti svojim očem, se ji je zopet približal, prijel jo je z obema rokama za lico in se sklonil nad njo, da se ji ozre še enkrat v oči.

(Dalje prihodnjik.)

Zvižanje pristojbin na štajerskih deželnih bolnišnicah in drugih humanitarnih zavodih. Štajerski deželni odbor je sklenil v sporazumu z namestnikom zvišati pristojbine za oskrbo na deželnih bolnišnicah, in norišnicah. Po novem tarifu bodo znašale te pristojbine v spodnještajerskih bolnišnicah za 1. razred 8, za 2. razred 6 in za tretji razred 2 K 50 v dnevno. V splošni bolnišnici v Gradcu so odgovarjajoče številke 14, 7 in 2 K 50 vin., v porodnici so cene iste, v deželni blaznici pa 8 K, 4 K 50 v in 1 K 80 v dnevno. Torej bodo odlej tudi boleznj zdatno dražje. Najhuje bo za dela ta odredba revne sloje. V nedeljo, dne 15. januarja se vrši pri »divjem možu« v Gradcu posvetovanje vseh funkcionarjev bolniških blagajna na Štajerskem, da se zavzame k temu podražanju primerno stališče.

Razmere pri štajerski namestni- ji je prav lepo označil te dni nek nemški list. K graškemu mestnemu uradu je prišel nemški kmetič in je prosil za pojasnilo v zadevi neke stipendije. Ko so mu tam rekli, naj gre k namestniku, je ogorčen vzkliknil: »Tam sem že tako bil! Vi, tam sem govoril z nekim mladim gospodičem. Mislim, da če se tega vpraša, kako se piše, ne bo vedel odgovoriti tako je zabit!«

Maskarada »Celjskega Sokola«, najbolj priljubljena predpustna veselica na Spodnjem Štajerskem, se vrši tudi letos na pustno nedeljo, dne 26. februarja v veliki dvorani celjskega »Narodnega doma«.

Zidamnoska podružnica društva jugoslov. železniških uradnikov ima v nedeljo, dne 15. januarja ob 5. uri popoldne pri Juvancu na Zidanem mostu svoj prvi občni zbor. Vsi člani in prijatelji dobro došli. Po obnem zboru je ravno tam družinski večer s petjem in godbo.

Nasilnosti celjskega magistrata pri ljudskem štetju. V mestni hiši Spitalska ulica 19 je stanovala vboja slovenska perica in postrožnica Terezija Voncina s svojo hčerko. Obe ženski ne vesta besede nemški in ste napisali seveda v števno polo za občevalni jezik po resnici in pravici slovenski. Gospodje na celjskem magistratu pa so smatrali ta resnič odgovarjajoč zapisek za politično demonstracijo (pri ubogi perici!) in za nesramnost (kakor se je izrazil mestni ekonom hrvaški renegat Dergane) in so Tereziji Voncini sodnijsko odpovedali stanovanje. Lahko si mislimo presenečenje in žalost uboge ženske, katero je vrgel celjski magistrat zaradi tega, ker se je držala postave in resnice, sredi hude zime na cesto! Sla je k slov. trgovcu g. D. in ga je s povzdignjenimi rokami prosila, naj se je usmili in ji pomaga. G. D. ji je takoj preskrbel stanovanje, za kar mu gre vse priznanje in hvale! Cel dogodek je vzbudil celo v celjskih nemških krogih ogorčenje. Celjski Slovenci pa lahko vemo, kako mislijo naši magistratovci izvršiti ljudsko štetje! Potrebna je energična protestna akcija proti takim nemškim nasilstvom. Obenem zahtevamo pomoč od namestnije v Gradcu.

Ptujski »Stajere«, katerega urejuje znani Linhart, ki je dobil od nemškega narodnega sveta za Sp. Stajer pri nastopu službe v Ptuj 3200 K, da je lahko plačal, kakor se sodi, svoje umazane dolgeve, je začel posezati tudi na Kranjske. Najbrž hoče s pomočjo »Kranjske sparkase« v Ljubljani hujskati proti slovenskim denarnim zavodom. Na to že kaže uvodnik noveletne številke. Na »Stajerevo« bevskanje, ki je sicer preračunano za klerikalce, ne bo dal na Kranjskem sedaj nikdo ničesar, a dobro bi bilo, da se zanimata zanj obe slovenski stranki in nesramnemu Linhartu stopita pošteno na jezik. Nemci za sedaj iz umevnih razlogov skušajo kolikor toliko prizanašati klerikalcem, a stvar je naperjena proti vsem slovenskim denarnim zavodom, za to je treba skupne obrambe.

Od Sv. Lenarta v Slov. goricah. Kakor kaže zadnji volilni boj v Gočovi, se odigrava v večini naših občin prav interesanten proces: veliki kmetje so večinoma klerikalci, pristaši wagniškega Roškarja, mali kmetje pa stoji v naprednem taboru. Žal, da se slovenski naprednjaki tod, kakor povsod na Sp. Štajerskem premalo gibljejo; ako bi bili bolj energični, bi si pridobili kmalu vse te takozvane »male« ljudi (želarji), če bi zastopali njihove pravice, osobito v občinah. Klerikalci se bodo kmalu uverili, da se tisoč gospod ne da služiti — in to bo začetek razpada njihove stranke. Ne kulturni, ampak našim razmeram primeren gospodarski program nam prinese znago nad klerikalci!

No, ptujski okrajni glavar! Med posestniki v Obrešu in občno Družbinci na Hrvaškem divja že več let hud prepir zaradi meje, katero dela na tem mestu sila široka Drava s svojimi neštevilnimi otoki in strugami. Ta prepir se je, kakor znano, zadnje dni pred Božičem tako poostiril, da je bilo nekaj ljudi ustrlejenih; vršila se je pri Dravi malodane pravcata bit-

ka. Ali gospodem v Ptaju niso prav nič znane te razmere? Ali se nič neče storiti, da bi se dosegla med slovi. in hrvaškimi sosedmi potrebna sprava?

Iz Slovenjgradca nam pišejo: Iz tukajšnjih nemških krogov se čuje, da je oddal železnični nadkomisar Merz pred nekaj meseci velik travnik tukajšnjemu vsenemškemu »Turnvereinu« za bagatelo letnih 10 K v zakup. Celo Nemci si šepetajo na ušesa, da je to toliko kot zastoj; saj bi bilo še 40 K letno prepoceni. Ali je gnala g. Merza ljubezen do svojega češkega rojaka Reblu z Morave, ko je oddajal ta travnik v najem? Ali je ravnateljstvu drž. železnice v Beljaku ta stvar znana in kaj poreče k postopanju g. Merza? Mi se bomo za stvar zanimali.

Iz Polzele. Za božičnico so se darovali sledeči: Marica Ježovnik 2 K, Malči Virant 50 v, Marica Vedenik 1 K, Rezi Šribar 1 K, Mirko Korenčan 40 v, Iv. Ravnikar 2 K, Pilihi 60 vin., Iv. Vrščič 1 K, F. Schreiner 2 K, Iv. Zagode 40 v, V. Puncer 1 K, Alojz Šribar 1 K, Wirth 40 v, Kramer 1 K, skupaj 14 K 30 v. Vsem pristočno zahvalo!

K razmeram na postaji Pragersko nam piše somišljenik iz vzhodne Štajerske: Potoval sem pred nekaj tedni v Gradec. Star sem že. Poldrugo uro sem šel peš v Središče na kolodvor. Ker je bilo slabo vreme, sem hotel na Pragerskem stopiti v čakalnico 3. razreda, da bi se malo ogrel. Vse zasedeno, vse je in pije. Meni ni bilo do enega in drugega, hotel sem si le na gorkem odpočiti. Ker je bilo vse polno, nisem mogel sedeti; saj bi mi tudi nič ne pomagalo, ker natakarji kratkomačo naženejo s sedežev tiste, ki niče ne jedo in ne pijejo v tej čudni čakalniški gostilni. Prosim vas, ali je to prav? Sicer je tudi ta čakalniška gostilna v higijeničnem oziru povsem nedostopna. Zakajeno je vse in umazano, tla onesnažena in opljuvana — kajpada, Južni železnici si nikdo ne upa potrkati na prste. Uboga para, ki se vozi in mora čakati v tem mrazu na Pragerskem, ako ne gre jest ali pit! Prihodnjič še o drugih skandalih, ki se gode na Pragerskem, B. K.

Iz Polzele. Na Silvestrovo popoldne je priredilo učiteljstvo slovenske šole vsem otrokom polzelske petrazrednice »božičnico« kot protitež silverajskim božičnicam in Miklavževim večerom, kjer Nemci bogato obdare svoje »nalovljence«. Nad 160 otrok je bilo obdarovanih z obleko, drugih 100, ki so iz premožnejših hiš, pa s pecivom in raznimi drugimi sladkarijami ter šolskimi potrebščinami. Pred obdaritvijo je napravilo slov. učiteljstvo z učenci vsem otrokom malo veselja še z igro »Snegulčica« in raznimi živimi slikami in petjem, kar se je prav dobro obneslo v splošno zadovoljnost odraslih. — Da pa smo vse to lahko tako izpeljali in toliko številu otrok obdarili, se imamo zahvaliti poštvalnemu rodoljubju, nekaterih narodnjakov in denarnih zavodov v Savinski dolini. Nekaj se jih je v zahvalo že v »Narodnem Dnevniku« izkazalo, druge pa objavljamo danes ob klepu računov, zato prosimo, naj nam ti pozneje izkazuje ne zamerijo, ker smo hoteli h koncu skupno zahvalo v javnosti. — Darovali so nadalje: gg. Rudolf Pevec, trgovec, Mozirje 300 komadov pomaranč; ga. Zanier, St. Pavel, »blagor«; neimenovani 5 K; gospa in gđ. Suhač, Celje 6 K; gosp. L. Schwenner, Ljubljana, zvezke; občinski odbor na Polzeli 25 K; Klub napr. slov. akademikov Celje 25 K; nabiralna pola Cizel 14 K 30 v; nabiralna pola Močnik 13 K. Posebno pa se imamo zahvaliti g. Žigamu na Polzeli, ki je daroval veliko v blagu ter dal vso pri njem kupljeno blago »za lastno ceno«, s čim nam je veliko podaril. Nadalje je daroval od polzelskih trgovcev še g. Ivan Golihleb za 7 K v blagu. Obenem bodi hvala narodni naši gostilničarki in gostilničarju g. Cimpermanu za prostore in za sodelovanje. Gospa Cimperman je za 260 otrok napekla peciva brezplačno! Vsem, ki so kaj pripomogli: Bog plati! v imenu naše ogrožene mladine obenem pa priporočilo za letošnjo drugo božičnico!

Sodnik Watzulik kot tožnik. Danes, 10. januarja, se je vršila pred celjskim okrajnim sodiščem obravnava, v kateri se je razpravljalo o manirah g. sodnika Watzulika napram strankam. Dne 16. decembra se je vršila pri istem sodišču obravnava proti dekli prof. Fona v Celju, v kateri je nastopila kot priča tudi gospa Avgusta Fon. Ko je Watzulik razglasil obsodbo, je po izpovedbi gospe in pa obsodbe dekile prava rekla nemški: »To je nepravilno.« — dalje ni mogla govoriti, ker je začel kričati Watzulik, da mora takoj oditi, če ne, jo bo kaznoval. Dekla pravi, da si je mislila, da se tako kriči »nad živaljo in ne nad ljudmi.« Watzulik pa izjavlja, da je navadno »temperamenten« in da glasno govori. Obe ženski tudi pravita, da je Watzulik vpil: »Profesorica sem, profesorica tje, marš ven!« Profesor Fon je nato za sabo pisal predsedniku okrajne sod-

nije Wurmserju in se mu pritožil nad postopanjem temperamentnega Watzulika. Ta je tožil in danes se je o stvari razpravljalo. Došlo je do pravnarjanja. Profesor Fon bo dal Watzuliku pri Wurmserju zadostjenje, gospa je pa obsodena, ker je baje kritizirala obsodbo, na 20 kron kazni. No, spričevala, da je vljučen s strankami, Watzulik ni dobil in je težko, da bi mu ga ljudje, ki ga vidijo pri razpravah postopati z ljudmi, hoteli dati.

Znana politična pravda Vrečko contra Reblu v Slovenjgradcu se je včeraj v Celju končala s potrditvijo — Stepišnegeve razsodbe. Sedaj je torej končno dognano, da je to, ako se reče Čehu Čeh, kazniva psovka.

Slovensko trgovsko društvo v Celju priredi v nedeljo, dne 5. februarja v veliki dvorani »Narodnega doma« v Celju trgovski plesni venček.

Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo, dne 15. januarja, se igra na splošno zahtevo drugi velika zgodovinska slika iz časa preganjanja kristjanov: »V znamenju križa« in sicer popoldan od pol 4. Predprodaja vstopnic pri g. Weixlu, Gornja gosposka ulica. Prihodnja predstava bo dne 22. t. m. velika burka: »Danes bomo tičeli«.

Koroško.

Iz St. Ruperta pri Velikoveu nam pišejo: Pri nas se ustanavlja »Marijina družba« za fante in dekleta. Ta družba pri nas pač ni potrebna, temveč je naravnost škodljiva, ker jemlje ljudstvu veselje do narodnega dela, ki je edino pri nas potrebno. Vsaj je znano, da se ravno vsled brezbriznosti gotovih krogov izgubi 80 odstotkov tistih, ki so obiskovali šentrupersko šolo. Ko šolarji, oziroma šolarice odrastejo šoli, nimajo prave prilike, da bi se še naprej narodno vzgajali. Tako izginejo potem v germanskem morju. Edino izobraževalno društvo »Lipa« je doslej delovalo za narodno vzgojo svojih članov. Toda to društvo hočejo polagoma ubiti. Do zdaj je društvo z gledališkimi predstavami in drugimi prireditvami privlačilo Slovence. Kar naenkrat so pa klerikalci začeli nasprotovati tem gledališkim prireditvam, češ, da so take igre pohujšljive, v katerih nastopajo moški in ženske. Nabožnih iger in iger samo z moškimi in ženskimi vlogami pa občinstvo ne mara. Med dosedanjimi igralci se je pojavila vsled tega velika nevolja in nočejo igrati tako, kakor jim predpisujejo voditelji »Marijine družbe«. Tudi med tamburaši, ki so skoraj sami obrtniki, je zavladala nevolja. In če bo šlo tako naprej, se bodo za narod vneti obrtniki kmalu izselili iz Velikovea. Naše ljudstvo je dovolj verno — zatorej ga vzgojujte narodno.

Sejmi v Velikoveu. Deželna vlada dovoljuje zopet promet s parkljarji v političnem okraju Velikovea. Da smejo otvoriti v Velikoveu zopet živinske sejme, je treba še dovoljenja okrajnega glavarstva.

Celovška zrakoplovna sekcija toži. Med komitejem letalnega tedna v Welsu in med zrakoplovno sekcijo koroškega avtomobilnega kluba je prišlo zaradi dogovorjenega plačila 6000 K do spora. Ker noče komite izplačati cele vsote, je zrakoplovna sekcija tožila.

Primorsko.

Omejitve živinskih sejmov v Sežani. C. kr. okrajno glavarstvo v Sežani je 5. t. m. prepovedalo do preklica sejme parkljarjev (govedi, ovac, koz in prašičev). Dovoljeni so tedaj samo sejmi enokopitarjev (konj, oslov, mežgov in mul).

Umrl v Vrtovin pri Ajdovščini je umrl 9. t. m. g. Anton Stibič očs srbskega polkovnika Janka Stibiča in podjetnika pogrebnege zavoda v Ajdovščini g. Hinka Stibiča. N. v m. p.!

Premeščenje. Namestniški koncipist dr. Fran grof Gudenus je od okrajnega glavarstva v Gradiški premeščen k okrajnemu glavarstvu v Gorici.

Ustavljeno postopanje. Lastnik trgovine s kavo in s kolonijalnim blagom v Trstu Isak Lutwak je ovadil meseca decembra pri njem nastavljenega knjigovodja in potnika Emila Körnerja zaradi hudodelstva izsiljevanja. Körnerja so dali v preiskovalni zapor, preiskava pa je dognala, da je bila obdolžitev neosnovana. Körnerja so izpustili in postopanje proti njemu ustavili.

Vlom. V ponedeljek popoldne so obiskali vlomileci stanovanje rodbine Ogryn v Trstu v ulici G. Gatteri štev. 26. Domači so našli vrata v stanovanje s silo vrta ter pogrešajo 2 hranični knjižici, glaseči se na 1080 oziroma 500 K in več dragocenosti in nakitja v skupni vrednosti 670 K. O storilcih ni sledu.

Poneverjenje. Lastnik trgovine z urami Zerkovič v Trstu na Korsu št. 15. je poslal svojega 35letnega po-

močnika Emila Hanse iz Bukareste z dvema urama v vrednosti 120 K k odjemalcem ter mu naročil naj inkasira tudi še 190 K. Hans je inkasiral denar, ur pa ni oddal in k Zerkoviču se tudi ni več vrnil. Zerkovič je naznanil poneverjenje svojega pomočnika policiji.

Stavka premikačev v javnih skladiščih v Trstu. Premikači v javnih skladiščih v Trstu so začeli stavkati ter zahtevajo zvišanje plače. Vlada pa, ki ima nadzorstvo v javnih skladiščih, je dopustila, da so se nadomestili premikači s težaki, da ti opravljajo težavni in nevarni posel premikačev. Razen tega je poslal neki Cijak 52 konj kot nadomestilo za vole. Do sedaj so ostali premikači mirni. Vsa skladišča so prenapolnjena z blagom in trgovci so zelo nevoljni, ker jim zaostaja blago ter trpe vsled tega obšutno škodo.

Mlad samomorilec. Včeraj nekako ob 7. uri zjutraj si je pogнал pri Trstu na cesti v Miramar mlad, elegantno oblečen mož kroglo v glavo. Našli so ga mimoidoči v bližini Barokovelj ter obvestili rešilno postajo, vendar je bila vsaka pomoč zastoj. Krogla mu je bila predrla senca na desni strani in je šla skozi možgane do levih sene ter povzročila takoj smrt. V mladem samomorilecu so spoznali 22letnega Evgena Kovačevića iz Sibenika, stanujočega v Trstu pri neki rodbini v ulici Madonna del mare št. 6. Kakor se zatrjuje, si je vzel mladi mož življenje vsled nesrečne ljubezni.

Nagla smrt. Predvčerajšnjem so poklicali v Trstu inspeksijskega zdravnika reševalnega društva k 53-letnemu delavcu Viktorju Prezlju v ulici Giuliani št. 12. Delavec je bil nenadno zbolel, ko pa je prišel zdravnik, je bil že mrtev. Prepeljali so ga v mrtvašnico.

Dolgoprstež. Pred kinematografom »Reclame« v Trstu je čakala neka gospa na svojo hčerko. To priliko in pa gnečo je porabil dolgoprstež, da ji je izmaknil iz žepa denarnico z nekaj nad 18 K. Kmalu pa so dolgoprsteža izsledili v osebi 26letnega Cezarja Mattenzizija iz Bologne, stanujočega v Trstu v ulici Pondares št. 11.

Nasilnež. V nedeljo zvečer se je nahajal policiji vsled svojih anarhističnih idej dobro znani Feliks Cuceit v Tržaškem Starem mestu v neki gostilni. Brez vsakega povoda je začel zmerjati pri drugi mizi sedečega jetniškega paznika in ga obkladal z najgršimi psovkami. Nastal je prepir, katerega pa je prekinila policija s tem, da je odpeljala Cuceita na stražnico v ulici Tigor. Tudi med zasliševanjem se je obnašal skrajno sirovo in nasilno, vzdignil mizo, pri kateri je sedel uradnik, in je udaril nekega stražnika tako v obraz, da mu je prizadejal krvavečo rano.

Pretep. V neki žganjarni pri Sv. Jakobu v Trstu sta se stela v nedeljo zvečer inkasist Henrik Klaut in neki Franc Aržon. Vmes je posrela policija, ko pa je hotela aretovati Aržona, se je izpremenil Klaut naenkrat v njegovega najboljšega prijatelja ter je hotel aretacijo preprečiti. Policija pa ni razumela njegovih gorkih čustev za Aržona in povabila tudi Klauta na stražnico.

Z lopoto udaril. 9. t. m. je aretirala policija na krovu ladje »Adria« v Trstu 20letnega pomorskega Jakoba Gragulina iz Labine, ker je v prepiru udaril strojnika Viktorja Aurinaca z lopoto v obraz ter ga težko poškodoval.

Samomor. V Boljunen stanujoča 17letna Josipina Mavner se je v soboto zvečer zastrpila in skočila potem še v Rosandor. Čez nekaj ur šele so našli mrtvo truplo. Dekle so pogrešali že od četrtega.

Smrt slovenskega zrakoplovca.

Hrvaški listi o Rusjanu.

Povodom tragične smrti slovenskega zrakoplovca Edvarda Rusjana priobčujemo hrvaški listi z izredno toploto pisane nekrologe.

»Hrvatski Pokret« je posvetil Rusjanu uvodnik, naslovljen »Prva žrtev napredka«. V članku se pravi med drugim: »Včeraj smo tudi Jugoslovani položili krvavo žrtev na oltar splošnega napredka. Mladi Slovenec Rusjan, ki se je prvič dvignil v zrak s svojim monoplanom v Zagrebu, si je razbil svojo glavo ob belgradskem obzidju, ko se je včeraj drugič vzpel v ozračje... Niti ptice ne vidimo, da bi letale po zraku ob času burje, tudi one se poskrijejo, kadar nastane vihar.

Američan Hoxey in Rusjan se nista brigala za veter, nista računala s silami elementa, s katerimi sta se borila. Izmeriti stanje v zraku, premeriti silo njihovo, da jo oprezno in sigurno obvlada — to mora biti sedaj naloga aviatike.

Ne več grozničavo kopnenje po rekordih in nagradah na glade na vreme, marveč trezno proučevanje atmosfere, novega, nemanskega terena. Znanstveni krogi se naj z tem

oziru združijo z oblastmi, da se enostavno ne bodo več dopuščali vratolomni eksperimenti.

Dosti je poduka, ki ga je dala sfera nad zemljo človeštvu, dosti je človeškega poguma. Sedaj je treba duha, da se zasigura nadaljni napredek človeštva. Naj bo tudi smrt mladega Rusjana tak memento, pa bo tudi njegov spomin ostal večen, ker je tudi on priložil svoje k novi epohi kulture...

»Novosti« pišejo: »Rusjana ni več, tako bodo v žalosti zaklicali oni ki so ga še pred nekoliko dnevi občudovali in ki so uživali njegovo smelost in sigurnost, katera ga je okrasila z lovorjevim vencem.

Nepozaben je nam čas, ko so Rusjana po njegovem sijajnem vzletu, ovenčanega s prekrasnim lovorjevim vencem, dvignili na rame oduševljeni gledalci in ko mu je v očeh zaiskrila solza ginenosti. In ta mladi delavec na polju aviatike, smeli so-trudnik v borbi človeka za osvojenje zraka leži sedaj v prestolnici bratskega nam naroda hladni, mrtvi...

Težko je verjeti, da ni več živ oni okretni Rusjan, Rusjan, ovenčan z vencem zmage, da ne vidi več ono sijajno oko, ki je bilo vsled prvega uspeha oroseno s solzo radostnico... Rusjan je bil prava dobra slovenska duša, ljubezniv in uslužen izredno simpatičen. O svojem sigurnem uspehu je bil docela prepričan. Ako ga je kdo vprašal, dali se kaj boji pri svojih vzletih, se je samo nasmehnil in ni hotel niti slišati o tem, da bi mu pri njegovem smelem podjetju grozila kaka nevarnost.

V času pred svojim odhodom v Belgrad je bil izredno vesel in razpoložen ter globoko prepričan o sijajni svoji bodočnosti. Imel je dalekosežne načrte, ki bi jih bil šele pričel izvajati.

A tako je moral že ob početku svojih uspehov leči v hladni grob. »Agramer Tagblatt« piše: »Obvesti o Rusjanovi smrti je zavladala v vsem prebivalstvu globoka žalost. Njegov sijajni uspehi polet v Zagrebu mu je napovedal lepo bodočnost. Ponosna zgradba Edvarda Rusjana in njegovega prijatelja in vseh nas nadeja se je sedaj zrušila. Z odkritosrčnim in iskrenim sočutjem stojimo ob mrtvaškem odru prve žrtve, ki je na jugoslovanskih tleh izdihnila svojo mlado dušo v borbi za obvladanje zraka. Pač nihče izmed nas, ki smo Rusjana pred jedva dvema tednoma okrasili z lovorjevim vencem, ni slutil takrat, da bo prihodnji njegov venec — venec mrtvaški.«

Enako zelo simpatično pišejo o Rusjanu tudi vsi ostali hrvaški listi. »Hrvatska Svoboda«, »Narodno Novine«, »Agramer Zeitung« itd.

Vtisk nesreče na Mercépa.

Tragična smrt Rusjana je napravila na njegovega tovariša Mercépa nepisani vtisk. Bled kakor stena, tresoč se po vsem telesu je stal Mercépe pred mrtvim truplom zve stega svojega prijatelja in debele solze tuge in žalosti so mu orosile lica. Kakor okamenel je stal na svojem prostoru ter topo zrl na svojega nesrečnega tovariša.

V tem svojem duševnem razpoloženju je pozabil na vse, na ves svet pozabil je celo tužno vest sporočiti svojem v Zagreb. Ko je njegova rodbina izvedela za dogodek, se je brzojavno obrnila nanj, naj ji vendar sporoči, kaj je na vesteh o Rusjanu novi nesreči.

Mercépe je nato poslal to - le brzojavko: »Jaz sem živ, toda raje bi imel, da bi umrl z Rusjanom. Rusjan je danes v borbi z vetrom izdihnil. Vse mesto je v žalosti. Pokopaj bo tukaj. Prirede mu sijajen pogreb ob udeležbi vojaštva in vseh belgradskih društev.«

Kaj bo sedaj storil Mercépe, ko je izgubil svojega vernega tovariša nihče ne ve. Govori se, da bo stopil v zvezo z Rusjanovim starejšim bratom Josipom, s katerim je pokojni Edvard skupno snoval načrte.

Sočutje v Belgradu.

Snoči ob pol 7., torej prekasno za včerajšnji list, smo dobili iz Belgrada to - le brzojavko:

»Ves Belgrad oplakuje smrt Rusjanovo. Vse vprašuje po rodu in domu simpatičnega mladega aviatika. Sočutje je tim večje, ker je bil Edvard Rusjan sin tukaj toliko ljubljene in cenjenega slovenskega naroda. Pred svojim smrtnim vzletom je rekel prisotnim, ki so ga svarili naj radi silnega vetra odloži svoj poljet: »Ako tudi poginem v Srbiji, ni mi žal, saj bom izdihnil v svoji domski zemlji. Toda nadejam se, da s kaj takšnega ne bo prigodilo.« V sredo zjutraj bo slovesen pogreb.

Kakor smo že gori omenili, b Rusjan pokopan z vojaškimi častmi ker je bil vojni minister general II. ja Gojković sam protektor njegovi prireditve. Pogreba se udeležijo tudi vsi belgradski »Sokolci«, ker je znam da je bil Rusjan član goriškega »S kola«.

Da bodo pri pogrebu sodelovali tudi vsa ostala belgradska, predvse

pevska društva, se razume samo ob sebi. Rusjan bo torej imel v Belgradu tako sijajen pogreb, kakršnega nemara še ni imel noben Slovenec.

Kolikor smo mogli poizvedeti, položaj Rusjana v grob po možnosti v bližini gomile slavne naše rojakinje Vele Nigrinove. To bo torej druga slovenska gomila na belgradskem pokopališču.

Pogrebne ceremonije se bodo vršile po pravoslavnem obredu.

Na pogrebu bodo zastopana tudi ta - le hrvaška društva: »Prvi hrvaški avtomobilni klub«, hrvaško kolesarsko društvo »Orao« in »Zveza hrvaških športnih društev«. Vsa ta društva bo zastopal zagrebški trgovec Ferdo Budicki. V imenu športnega društva bo položil na Rusjanovo krsto prekrasen lorvorjev venec s hrvaškimi trobojnimi trakovi. Na Rusjanovo krsto je dalo položiti lorvorjev venec s slovenskimi trakovi tudi kolesarsko društvo »Gorica«. Na trakovih je ta - le napis: »Zadnji pozdrav gorških Slovencev.« Pogreba se udeležita Rusjanova sestra in svak.

Kolikor vzletov je napravil Rusjan?

Splošno se misli, da je Rusjan napravil samo dva vzleta in da je pri drugem že ponesrečil. To mnenje je krivo. Rusjan je v Zagrebu napravil 20 vzletov, ki so vsi sijajno uspeli. Toda vsi ti vzleti niso bili javni, temveč so se vršili samo v prisotnosti odličnih povablencev - kakor kornega poveljnika generala Gerbe in drugih dostojanstvenikov. Prvi in edini javni vzlet v Zagrebu se je vršil na Stefanovo, dne 26. decembra. Vsi ti poleti so se vršili povsem gladko in brez vsake najmanjše neprilike.

In prav to dejstvo je nemara vplivalo v toliko meri na Rusjana, da je bil prepričan, da njegov zrakoplov lahko klubuje vsemu - tudi elementarnim silam. V Belgrad prišel je priredil v nedeljo popoldne nejasen vzlet v navzočnosti samega kralja Petra. Kljub močnemu vetru se je tudi ta vzlet sijajno posrečil.

Kralj Peter je bil naravnost presenečen in je osebo z izrazi največjega priznanja čestital Rusjanu in Mercépu na krasnem uspehu.

Predno je odšel v Belgrad, se je vrnil na starega leta dan v Gorico. Tu se je udeležil še Silvestrovega večera v »Trgovskem Domu«. Na novočena leta dan je priredil s svojim na novo zgrajenim dvokrilnim aeroplanom nejasen vzlet na Rojcah pri Gorici. Ta vzlet je prav tako sijajno uspel, kakor vsi njegovi vzleti v Zagrebu.

Motor Rusjanovega zrakoplova je stal 13.500 frankov.

Edvard Rusjan se je jel pečati z aviatiko že leta 1900. Leta 1901. je napravil prvi model, leta 1909. je kupil prvi motor, prvi poskus na Rojcah je napravil dne 6. novembra leta 1909., prvi polet pa dne 26. novembra 1909.

Zanimivo je, da je bil Edvard Rusjan znan tudi z znanim francoskim aviatikom Bleriotom.

Seznanil se je z njim v Italiji.

Dnevne vesti.

Iz deželne odbora. V razpravi je zakon glede melioracijskega zaklada in posojila v znesku 10.000.000 K. Dr. T. Čar zastopa načelo, da se ima tudi Ljubljana pritegniti k temu zakladu. Samo ob sebi je umevno, da je deželni odbor Ljubljano v stran potisnil. Zasedanje deželne zbornice bo pričel marca 1911. »Unionbank« se je že ponudila, deželi posodi 10.000.000 K. — Dr. Defranceschi se upokoji. V zdravstveni zastop idrijski se imenuje dekan Arko. Obrtni kreditni zdruzi se dovoli podpora 1000 K. Krščanski socijalni zvezi se dovoli podpora 4000 K! Sedaj pa naj prisoje še druga društva za enako podporo! Ravnatelj deželne banke postane, ako bodo zahtevali pogoji deželni odboru zadoščali, g. dr. Jelinek v Pragi. Podružnica knjižniške družbe v Kočevju prosi deželne podpore. Prošnja se odkloni.

Suklje in Šusteršič. Stari lisjak Suklje je poskrbel, da so zadnje dni zopet prišle o njem različne vesti v časopise. Bil je na Danaju in je krošnjari pri raznih ministrih, a tudi s svojim štajerskim kolegom grofom Attensom se hoče posvetovati zastran skupnega postopanja v železniških zadevah. Med tem, ko skrbi tako Suklje za svojo reklamo, mu pa drugi podkopujejo stolček, na katerem tako mehko sedi. Ni še dolgo tega, kar so klerikali Sukljeta prisilili, da je odložil mandat za državni zbor in so namesto njega poslali prof. Jarca na Dunaj. Zdaj ga menda hočejo pahniti še z mesta deželne glavarja. Vsaj »Deutschnationale Korrespondenz«, ki ima jako dobre zveze z merodajnimi krogi in navadno jako dobre informacije, ve povedati, da odstopi Suklje in da postane namesto njega dr. Šusteršič deželni glavar. »Deutschnationale Korrespondenz« trdi, da so tozadevna po-

gajanja že v teku. Koliko je na tem resnice, je pač težko že sedaj dognati, a kar iz trte izvita ta stvar ni. Dejstvo je, da v klerikalnih krogih že nekaj časa sem hudo zabavljajo na Sukljeta in si zlasti mnogo pripovedujejo o ostrem konfliktu, ki ga je imel Suklje z dr. Zajcem in z dr. Peganom.

Ljubljanski plinar. »Slovenec« je snoči sijajno dokazal, da je v ljubljanskih občinskih zadevah grozovito neveden in da je v stanu o občinskih gospodarskih stvareh zapisati najgorostnejše budalosti. Priobčil je namreč notico o ljubljanski plinarski. Nakup te plinarne je najslabše kupčija, kar jih je mogla občina napraviti. »Slovenec« šolobarda ne ve, kako pogodbo je imela plinarica z mestno občino še iz prejšnjih časov, iz dobe nemškega gospodarstva; ne ve, kaka usmiljenja vredna neumnost odseva iz njegovega pisarjanja glede naprave nove plinarne in nakupa tistih delnic, ki so še v zasebnih rokah; ne ve, da je občina dobila za majhno ceno v roke ne samo plinarico, nego tudi njene rezervne fondne in ne ve, da ima občina od plinarne najlepši dobiček. Nič ni pretirano, če rečemo, da mestna občina sploh še nikoli ni napravila tako krasne kupčije, kakor z nakupom plinarne, a reva na duhu. »Slovenec«, je tako neznanost neveden, da tega niti ne pojmi, nego se blamira s takimi budalostmi, kakor jih je priobčil včeraj. Kdaj ga bo že pamet srečala?

Agentje »Kranjske šparkase« na delu. Plačani agentje nemške »Kranjske šparkase« v Ljubljani razširjajo okrog vesti, da je »Mestna hranilnica ljubljanska« v zvezi z »Glavno posojilnico«, ki je v likvidaciji. Trditi kaj takega je največja izmišljotina. »Mestna hranilnica ljubljanska« ni bila nikdar v nobeni zvezi z »Glavno posojilnico« v Ljubljani, zato je skrajna hudobnost, hoteti ji na ta način škodovati. Dotični agentje to prav dobro vedo, ve to seveda tudi »Kranjska šparkasa«, ki pozablja, da stoji na slovenskih tleh in da se redi s slovenskim denarjem. »Mestna hranilnica ljubljanska« je res največja slovenska hranilnica, nikdar ni nikoli se pa še ni imenovala »Glavna posojilnica«. Ker je vsepovsod še mnogo takih ljudi, ki ne znajo razločevati teh dveh pojmov, zato prosimo svoje bralce in prišaste, da povedo ljudem, kako stvari stoji.

Nemška šparkasa in slovenski kmet. Neki kmet je bil nemški šparkasi dolžan osemindvajset vinarjev. Pisali so mu ostro pismo, naj takoj plača ta dolg, sicer da bo imel stroške. Kmetič je ves preplašen prihitel v Ljubljano par ur daleč in plačal visoki nemški gospodi svoj velikanski dolg, da si je prihranil tožbene stroške.

Velik javen ljudski shod v Idriji se vrši v nedeljo, dne 15. t. m. ob 9. dopoldne v pivarni pri »črtnem orlu«. Spored shoda je: Klerikalna nasilstva proti idrijski občini in naprednim občanom. Sodelujoči najdeležiti se polnočestevljno shoda, ki naj bo zaslužen odgovor na brezvestno postopanje idrijskih klerikalcev proti občini in naprednim občanom. V nedeljo vsi na shod!

Argentinsko meso za Ljubljano. Snoči ob polnoči smo dobili iz Trsta to-le brzojavko: Za Ljubljano določeno pošiljatev argentinskega mesa so državni veterinarski organi pregledali in preizkusili, na kar je bilo brez vsake zapreke iztovorjeno. Argentinsko meso dospe v Ljubljano v sredo popoldne. Austro-Amerikana. — Kakor rečeno, je ta brzojavka došla v Ljubljano snoči popoldne. Danes dopoldne pa smo dobili obvestilo od mestnega magistrata, da je argentinsko meso dospelo v Ljubljano že danes jutraj ob 7.50 minut. Prepeljali so ga takoj v mestno klavnico, kjer ga je pregledala posebna komisija. Meso je izvrstne kakovosti, boljše kakor najboljša naše meso.

Slika udeležencev gostilničarskega shoda je prav dobro izpadla, cena jej bo okrog 4 krone. Kdor jo želi, naj to naznani po dopisnici deželni zvezi gostilničarskih zadrug v Ljubljani, Gradišče 7.

Izpit za stavbenega mojstra je napravil gosp. Alojzij Accetto v Ljubljani.

Za prvo porotno zasedanje pri okrožnem sodišču v Novem mestu je bil imenovan kot predsednik dež. sodni svetnik Veikart Gandini, za njegovega namestnika pa dež. sodni svetnik Blaž Dolinšek.

Bojaželjni vozniki. Iz Idrije poročajo: 9. t. m. je prišlo več težkih voz po cesti iz Logatec. Pri Kogovškovi električni napravi jim je prišel nasproti drug voz. Pijani vozniki pa se niso hoteli umakniti in začel se je pretep. Tudi žandarmeriji, ki je prišla, so se vozniki upirali, zato so jih žandariji uklenili in izročili okrajni sodniji. V zaporih je bilo gotovo zelo prijetno. Slišalo se je namreč okrog 2. popoldne veselo petje. »Naenkrat pa je tudi to petje utihnilo, najbrže ječar ni posebej muzikalčen.

Voda vdrila v premogokop. V premogokop trboveljske premogo-

kopne družbe v Kisovcu pri Zagorju je vdrila voda. 6. t. m. ob 3. popoldne je začela voda prodirati, kljub temu pa, da so začeli takoj z električnimi sesalnici vodo izčrpavati, niso dosegli nobenega uspeha ker je bil pritok vode premočan. V kratkem sta etali dve sesalnici pod vodo. V glavnem revirju v Zagorju so morali ustaviti delo.

Iz popotne torbe. Te dni sem se mudil v Trstu. Trgovec z Dolenjskega me je naprosil, naj mu naročim metle. Doznan sem, da ima največjo zalogo metel v Trstu Jos. Magris v ulici Madonna del Mare. Stopim k telefonu in vprašam za ceno, a dobim točen odgovor: tukaj ne govorimo slovensko. Zvonček je zapel, Magris je prekinil pogovor! In Italijan ima prav! Pozna našo narodno mlačnost. Koliko Slovencev bi lahko dobilo dobre službe v Trstu, ako bi bili slovenski trgovci dosledni in vedno uporabljali le svoj narodni jezik! — V St. Petru na Krasu imajo babico, ki je »Geprüfte Hebamme«. V Kobarižu se prodaja »pulfer«. V Opatiji stoji v parku krasen kapnik iz postojnske jame, seveda le za Nemce! O slovenskem napisu niti govora ni. V poljanski dolini se nahaja »K. k. Tabak - Sub - Verlag«. Lepo škocjansko jamo imajo Nemci v rokah. Ako prideš v Škocjan, zdi se ti, da si zašel v prusko naselbino, saj po raznih napisih sodeč. Pač žalostno!

Ameriške novice. Umrli Slovenci. V Charlestonu je umrl rojak Jožef Berus, doma iz Mirne peči na Dolenjskem. — Dne 17. decembra je v Chimney Rocku se ponesrečil rojak Josip Kranjc. Premogovi voz ga je tako nesrečno pritisnil ob steno, da je po treh urah v groznih mukah umrl. Doma je bil iz Luč blizu Celja. — Slovenec z blaznel. V Cuddy se je zmešalo rojaku Ivanu Janošu. Oddati so ga morali v blaznico. V Ameriki ima dva sina, v domovini pa ženo. — Slovenec se je ponesrečil. V Bowerju se je v premogokopu ponesrečil rojak Ivan Cerar, 18 let star, doma iz vasi Škerjance nad Ljubljano. Vdrila se je nad njega plast kamna in ga ubila. Pokopali so ga dne 22. decembra.

Elektroradiograf »Ideal«. Zraven glavne pošte ima od srede 11. do petka 13. t. m. sledeči spored: Lesena noga. (Komično.) Vignon. (Naravni posnetek.) Nad severnim pasom. (Naravni posnetek.) Cvetlični čar. (Baletna pantomima.) Božična patrolja. (Drama.) Preveč ljubezni. (Komično.) Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in pol 9.: Čast. (Sudernannova drama.)

Tuji promet v Ljubljani leta 1910. Preteklo leto je prišlo v Ljubljano 64.677 tujecev, torej 1596 več nego leta 1909. V hotelih jih je prenočilo 49.445, po drugih gostilnah in prenočiščih pa 15.232. Na posamezne mesece se razdele tako - le: januar 4242, februar 3771, mare 4854, april 5431, maj 5812, junij 4884, julij 5874, avgust 7909, september 6533, oktober 6275, november 5134, december 3958. — Iz Kranjskega jih je bilo 14.671, z Dunaja 11.470, iz slovenskih dežel 11.044, iz dežel češke krone 4167, iz drugih avstrijskih dežel 10.274, z Ogrskega 2084, iz Hrvaške in Slavonije 3754, iz Bosne in Hercegovine 795, iz Nemčije 2140, iz Italije 2099, iz Rusije 79, iz Anglije 26, iz Francije 98, iz balkanskih dežel 758, iz Rumunije 19, iz drugih evropskih dežel 963, iz Severne Amerike 195, iz ostale Amerike 9, iz Azije 21, iz Afrike 8 in iz Avstralije 3 tuje.

Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske od 25. do 31. decembra 1910: Novorojencev je bilo 12, mrtvorojenih 5. Umrlo jih je 21, med temi 10 domačinov, in sicer za škrlatico 1, za jetiko 3, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 16; med umrli je bilo 11 tujecev in 14 iz zavodov. — Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za noricami 3, za ospicami 1, za škrlatico 4, za tifuzom 1, za egiptovsko očešno boleznijo 2, za mumpsom 1.

Pokradene deske. Predvčerajšnjim ponoči so dosedaj še neznan storilec pokradli pri zgradbi neke hiše na Ahacjevi cesti nekaj 4 m dolgih desk.

S ceste. Včeraj je nek hlapec naložil na voz v Šiški toliko vina, da ga konj po Marije Terezije cesti ni mogel izpeljati. Stražnik je odredil, da je hlapec preskrbel priprego.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljal v Ameriko 21 Slovencev, 40 Makedoncev in 35 Hrvatov; nazaj je prišlo pa 90 Hrvatov in 10 Slovencev.

Izgubila je šolska učenka Ema Križeva denarnico, v kateri je imela čez 21 K denarja. — G. Viktor Kunc je izgubil listino, v kateri je imel 50 K denarja in neka potrdila. — Neka dama je izgubila zlat obesek.

Narodna obramba.

Za Ciril Metodov obrambni sklad so se nadalje zavezali prispevati: 864. Podružnica Miren pri Gorici (plačala 200 K); 865. Ženska podruž-

nica v Idriji III. kamen (plačala 23 kron); 866. Šentjurčani ob južni železnici (plačali 11 K 43 v).

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani zajema svojo življensko moč iz svojih podružnic. Čim močnejše so podružnice, tem večja je moč družbe ter njeno obrambno delo. Podružnice so korenine družbe. Zato bodi vsaka podružnica vzorna in marljiva delavka, izvršujoča vsestransko svojo narodno dolžnost. Podružnica ni samo blagajnica, katera zbira denar pri članih ter ga odposlje potem vodstveni blagajni. Ona ima izvršiti mnogo obrambnega dela. Zlasti podružnice na jezikovnih mejah so važne postojanke, dela je tu neizmerno veliko. Večina podružnic so se že v teku lanskega leta v tem smislu organizirale ter izvršujejo svoje posle izborni. Dobi se pa še vedno nekaj podružnic, katerih delovanje je mlačno in nepopolno. Naj bi tudi te podružnice se letos zdramile!

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Vin. Bandelj, učitelj na Vrhu pri Kanalu 16 K 76 v. Nabrali so jih na Silvestrov večer v Kanalu »policaej«, »rihtar«, »kuhar«, »kuhara« in »botra« z geslom: v tem letu bolji »kuhar«, milejši »rihtar« za družbo! — Ga. Tončka dr. Stajnčeva v Celovcu je poslala 11 K 40 v, kate- re je nabrala 25. decembra 1910 pri zaroki g. dr. F. L. z gđc. M. S. v Ptuj. Hvala!

Društvena naznanila.

Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani. Vabilo na deseti redni občni zbor slovenskega trgovskega društva »Merkur«, ki bo v nedeljo, dne 29. januarja 1911 ob 10. dopoldne v društvenih prostorih v »Narodnem domu«. — Dnevni red: 1. Pozdrav predsedstva. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo preglednikov računov. 5. Volitev odbora. 6. Slučajnosti.

Za Sokolski dom na Vrhniki se je nabralo pretekli mesec po nabiralnikih in sicer v gostilni pri Kočevjarju 7 K 50 v, pri Korencanu 10 K 27 v, pri Mantovi 10 K, pri Kosu 2 K 14 v, Neimenovani 3 K 64 v. Vsem darovalcem iskrena hvala! Na zdar!

Kočevskega Sokola prvi občni zbor se vrši prihodnjo nedeljo 15. t. m. v posojilnični hiši I. nadstr. Po zborovanju bode predaval brat Kajzelj iz Ljubljane o zgodovini in pomenu slov. Sokolstva.

Telov. društvo Sokol v Krškem priredi letos svoj obhajni ples v nedeljo, dne 5. februarja v svoji novi telovadnici. Prosimo druga društva, naj se na to ozirajo.

Telov. društvo Sokol v Logatcu priredi maskarado 12. svečana t. l. v prostorih hotela Kramar. Sosedna bratska in druga društva prosimo, da se pri določitvi svojih veselice blagovole ozirata na prireditev logaškega Sokola.

Sokola v Cerknici občni zbor se vrši v nedeljo, dne 15. t. m. v prostorih restavracije Javornik popoldne ob 3. Zeleti je, da se vsi člani in prijatelji Sokola udeležijo kar v največjem številu.

Slov. akad. društvo »Adrija« v Pragi. III. redni občni zbor bo dne 14. t. m. ob pol 8. zvečer v društvenih prostorih (II. Spalena ul. 20) z običajnim dnevnim redom.

Prosveta.

Slovensko gledališče. Po preteku 5 let smo slišali zopet Webrovega »Čarostrelca«. Spregovoriti hočemo najprej nekoliko o Webro samem, kajti dobro je, če človek take stvari večkrat ponovi, ker sicer se rade izmuznejo spominu, kar pa včasih ne pride prav. Karl Weber se je rodil koncem 18. stoletja v Eutinu. Njegov oče je bil častnik, oskrbnik, glasbeni ravnatelj in celo gledališki ravnatelj. Vsled teh menjav stanu je imel on pač precej neenotno, razburkano vzgojo. Svojo muzikalčno nadarjenost pokazal je prav zgodaj; že leta 1798., ko je bil 12 let star, izšla je njegova prva skladba. Dve leti za tem druga, ki jo je po komponist sam litografiral in tako pompozno spravil v svet. Mimogrede bodi omenjeno, da si je pridobil mnogo zaslug na polju litografije. Po dokončanih studi- jah je večkrat menjal svojo službo; kakor oče, tako tudi on ni imel obstanka. V l. 1813. ga u. pr. naletimo v Pragi. Umrli je še jako mlad v prvem četrtletju 19. stoletja v Londonu, odkoder so ga pa prenesli v Druždane l. 1841. in tu mu je govoril na grobu nositelj njegovih idej veliki Rihard Wagner. Weberjeva zasluga na polju muzikalnih dram je precej velika. On je sprožil to idejo, jo tudi udeležil, a uveljaviti je ni mogel, ker je prežgodaj preminul, a dobil je sebi vrednega moža za naslednika t. j. Wagner in ta mu je vresničil njegove sanje. Njegovih del, ki imajo trajno vrednost, je po številu samo pet in ta so »Preciosav«, »Čarostrelca«, »Euryanthe«, nekako nadaljevanje »Čarostrelca« je Wagnerjev »Lohengrin«, »Oberon« in »Silvana«.

Največ uspeha izmed vseh teh je dosegel pa »Čarostrelca«. Sicer trde o tem delu, da je ultra nemškega izvora, tako besedilo kakor tudi godba.

Ne bomo se sicer prerekali o tem v koliko ima kdo v tem oziru prav, glavno je po našem mnenju, da uga- ja in da je na oni višini, ki jo dan- dandanes zahtevamo od vsakega dela. Imeti mora misli in vzvišene ideje, ter mnogo lepote. Posebno ljubi We- ber mnogo olepšav, kakor trilek itd. kar pa ni pevcu ljubo. Oglejmo si še nekoliko dramatično podlogo tega dela. V 1. dejanju tekmujejo strelci med seboj za najboljši strel. Lovce Maks je radi smole že ves obupan, kajti pogoj njemu je, da ne dobi Aga- te, če ne izstrelji prav dobro poskus- nega strela. V tem položaju ga najde Gašper in ga pregovori, da bosta popolnolič vivala v volčjem brlogu krogel, ki bodo začarane. V 2. de- janju smo v brlogu pri vlivanju krogel. Gašper se hoče Maksu maščevati in zato ga je povabil v brlog. Vvila sta 7 krogel med rohnjenjem zemeljs- ki in nebesnih moči in imajo čudno moč. 6 krogel zadene cilj strelčev, sedma pa zadene cilj, ki ga hoče vrag, s katerim je Gašper v zvezi in ta zad- nji cilj naj bi bila Agata, Maksova nevesta. (3. dej.) Zopet smo v lovski koči in Agata čaka v beli obleki na ženina. Medtem je Maks izstrelil že 4 krogelje, ostala mu je samo še se- ma za poskusni strel. Vpričo vseh navzočih naj bi streljal, cilj je, leteč bel golob. V trenutku, ko hoče izstreliti, pove mu Agata, da je ona golo- bica in naj ne strelja. Prepozno — Agata in Gašper se zgrudita na tla. Toda Agata je samo onesveščena, a Gašper je mrtev, hudobec pa nima moči čez Maksa, ker je čistega srea. Ljudstvo hoče Maksa, ki je priznal svoje dejanje, obsoditi, a puščavnik jih pregovori. Slednjič odpravijo takozvani poskusni strel in ga nado- mesto z enim letom. Maks ga presta- ne in vse se srečno izvrši. — Z upri- zoritvijo smo bili tako zadovoljni, kakor še z nobeno operno v tej sezo- ni. Članstvo se je prilagodilo razme- ram, ljubljanska megle nima skoro nobenega vpliva več in srečno smo enkrat slišali sveže glasove vseh na- stopajočih. Za danes naj navedemo pavšalen vtisk, ki ga je napravila uprizoritev. Gđc. Nadasova je šele snoči imela svoj prvi popolnoma po- srečen nastop, bila je naravnost ljub- ka Agata. Poleg nje so zelo ugajali gđc. Smidova, g. Križaj, g. Bukšek in g. Persl ter g. Waszmutb. G. Reiner je človek z velikim talentom. Prvič je nastavljen kot prvi gled. kapelnik, a v teh treh mesecih pridobil si je prav mnogo rutine in šele sedaj se je mogel pokazati, ves njegov vroči temperament. Orkester je bil izbiran. Ker manjka letos opernega režiserja, prevzel je tudi to mesto g. Nučič, edini na našem odru, ki stvar razu- meva do pičice natančno in zato smo vedno z njegovo režijo tako zadovoljni. Ker smo že itak postali zelo ob- širni, nadaljujemo svoje opazke tako glede gđ. solistov, kakor zbora in or- kestra po repriži. Omenimo naj samo to, da je bil obisk za opero prepričel.

Razgled po slovanskem svetu.

— **Novo telefonske zveze.** V dru- gi polovici tekočega meseca bo dogo- tovljena direktna telefonska zveza med Krakovom in Berlinom. Pro- jektirana telefonska zveza med Kra- kovom in Varšavo se dosedaj še ni mogla zgraditi, ker ji dela razne za- preke ruska vlada, ki vidi v tej tele- fonski zvezi uspešno sredstvo za oja- čenje vsepoljske propagande, ki se baje širi iz Krakova na rusko Polj- sko.

— **Društvo za podpiranje poli- tičnih kaznjencev.** V Krakovu se je osnovalo društvo za podpiranje poli- tičnih kaznjencev. Društvo ima na- men, podpirati politične kaznjence materialno in jim kolikor mogoče olajšati njih položaj. Za predsednika je bil izvoljen dr. Ziga Marek. Dru- štvo namerava po vsi Galiciji osno- vati slične organizacije.

— **Samouprava kraljevstva Polj- skega.** Kakor smo že zabeležili, na- merava ruska vlada podeliti kralje- stvu Poljskemu delno samoupravo s tem, da uvede tako zvana zemstva. Zemstva imajo približno isti pomen, kakor naši deželni zbori, vendar pa je njih delokrog znatno ožji. Dotični zakonski predlog je že sestavljen ter predložen v odobrenje ministrskemu svetu. Cim se ministrski svet defi- nitivno izreče za projekt, ga vlada predloži gosudarstveni dumi.

— **Prvi poljski urednik.** Prvi poljski urednik je bil Jan Gorczyn, ki je v 17. stoletju izdal list »Mer- kuryusz polski«. Prva številka tega lista je izšla dne 3. januarja 1661., to- rej pred 250. leti. V proslavo 250let- nice poljskega časopisja namerava društvo poljskih pisateljev in časniki- karjev v Varšavi prirediti veliko slavnost. Pri tej priliki se bo Gorczy- nu vzdala spominska pločča.

— Banka za visokosolce v Kijevu. V Kijevu na Ruskem so ustanovili razni bogati rodoljubi — dijaško banko. Glavni namen te banke je, preskrbeljati revnim, a marljivim slušateljem ruskih visokih šol enen kredit. Ta banka je velikega pomena za rusko mladino, ki se rekrutira, kakor slovenska, večinoma iz revnih slojev.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Osumljen ribje tatvine. Dne 9. januarja je stal pred tukajšnjim okrajnim sodiščem Janez Kosanc, osumljen, da je kradel v Ljubljani ribe in da je le-te prodajala njegova žena Frančiška Kosanc na trgu. Kosanc pravi, da je ribe nalovil v lastnem ribniku, kjer ima res lov. Kočljivo je bilo le to, da so se med ujetimi ribami nahajale tudi pečenke, katerih po mnenju izvedenca v onem ribniku ni. Priča Franc Kosanc pa pravi, da je on sam zaredil tudi pečenke v ribniku. Vsled tega je lahko mogoče, da je Kosanc nalovil vse ribe v lastnem lovišču, ne pa v Ljubljani. Na podlagi tega je bil Kosanc oproščen. Istotako je bila oproščena tudi njegova žena, ki je bila osumljena, da je prodajala ukradeno blago.

Neprevidnost. S strehe neke hiše v Bethovnovi ulici je padel kleparski pomočnik N. Cerkenik in si pri padcu zlomil nogo. Kot krivec nesreče je bil obtožen Martin Buček, poslovodja tvrdke Ecker, češ, da ni dal Cerkenika privezati. Priče so izjavile, da Buček vedno vsakega delavca opozori, naj se na nevarnih krajih prihrani; torej je Cerkenik nesreče sam kriv. Zato mu tudi sodišče zahteva odškodnine 1000 K ni priznalo in je bil Buček oproščen.

Nepreviden voznik. Nedavno je hlapec Ivan Podgoršek neko nedeljo na svojo moč podil konja po Marijinem trgu, tako da so se ljudje strahom odmikali. Obtoženec pravi, da je konj sam začel drveti. Ali ta zagovor ni držal, ker je pričal stražnik Bergant izjavil, da je Podgorška prej opomnil, na kar je ta še bolj podil. Vsled tega je bil Podgoršek obsojen na 24 ur zapora, poostrenega z enim postom.

Razne stvari.

* Dva aeroplana trčila skupaj. Na letališču v bližini Issy les Moulins se trčil dvokrovni aeroplan Italijana Cei, ko se je spustil na zemljo z nekim drugim enokrovnim aeroplanom. Oba aparata sta se polomila. Cei je bil lahko ranjen, drugemu pilotu pa se ni zgodilo nič.

* Železniška nesreča. Pariški jutranji ekspresni vlak se je zagnal z vso silo na nek osebnih vlak v bližini Aulnoya. Jedilnica pri ekspresnem vlaku je bila popolnoma razdejana, sicer pa se ni zgodila nobena večja nesreča. Človeških žrtev ni.

* Stavka v belgijskih premogokopih. Stavka delavcev v belgijskih premogokopih se je razširila tudi na premogokope v bližini Herve.

* Stavka v belgijskih premogokopih. Stavka hišnikov se je končala, a hišniki niso dosegli ničesar. Policija je naložila mnogo hišnikom prav običajne kazni in tako premagala njih odpor.

* Smrt med brazilskimi uporniki. Iz New Yorka poročajo 9. t. m., da je nenadoma umrl v Rio de Janeiro 45 upornikov in sicer 26 vsled solnčarice med delom na utrdbah na otoku Cobra. 19 se je pa zadušilo v ječah.

Telefonska in brzjavna poročila.

Parlamentarni kalendarij.

Dunaj, 11. januarja. Iz aventičnega vira izvemo o parlamentarnem kalendariju sledeče: Delegacije se sestanejo, ker vladne predloge še niso izdelane, šele dne 30. januarja. Ta dan dopoldne bo razvil minister zunanjih zadev grof Aehrenthal v seji odseka za zunanje zadeve svoj ekspozicije. Popoldne ima sejo odsek za bosaanske in hercegovinske zadeve, v katerem bo dal pojasnila Burian. — Plenarna seja poslanske zbornice bo šele med 10. in 12. februarjem. Ogrski državni zbor ima še v januarju par plenarnih sej. Avstrijska poslanska zbornica pa se bo po svojem sklicanju pečala z debato o programatični izjavi ministrskega predsednika, ter končala vsaj prvo branje proračuna in rekrutno vprašanje.

Ministri pri cesarju.

Dunaj, 11. januarja. Cesar je sprejel danes v posebni avdijenci ob 11. dopoldne odstopivše ministre: dr.

Bilinskoga, barona Haardtla, Avgusta viteza Ritta, Dalembo in poljedelskega ministra Pappa. Ob 12. pa je sprejel cesar v avdijenci one članke novega kabineta, ki so ostali še iz prejšnjega ministrstva, in sicer: Weisskirchnerja, Hochenburgerja, Georgija in Stürgkha.

Grof Thun češki cesarjev namestnik.

Dunaj, 11. januarja. Korespondenca Avstrija poroča, da je popolnoma gotovo, da pride grof Thun kot cesarjev namestnik v Prago. Za Grac in Trst pa ni nikakih izprememb. Vesti, da pride bivši minister baron Haardt kot cesarjev namestnik v Trst, so popolnoma napačne, marveč se imenuje baron Haardt za senatnega predsednika pri upravnem sodišču, kakor hitro bo kako mesto prazno.

Praga, 11. januarja. Češki listi pozdravljajo vsi vest, da pride grof Thun kot cesarjev namestnik v Prago. Edino »Pravo Lidu« ostro napada to imenovanje. Sedanji najvišji cesarski namestnik princ Lobkowitz se je odpeljal na Dunaj, kjer ima konferenco z ministrskim predsednikom glede krize v češki finančni upravi ter glede novih pravnih pogajanj med Čehi in Nemci, ki se bodo najbrže začela zopet meseca marca. Končno bo princ Lobkowitz najbrže zaslišan tudi glede vprašanja imenovanja grofa Thuna cesarskim namestnikom za Češko.

Dunaj, 11. januarja. Danes je prišel sem iz Dečna grof Thun ter ima danes popoldne z Bienenrothom konferenco. Danes dopoldne je prišel grof Thun v parlament ter je imel daljšo konferenco s princem Windischgrätzom. Današnji jutranji »Vaterland« je izvedel, da baje grof Thun brezpogojno prevzame namestniško mesto v Pragi, če ga k temu pokliče cesar.

Argentinsko meso na Dunaju.

Dunaj, 11. januarja. Danes ponoči je prispelo na Dunaj iz Trsta 62.000 kg argentinskega mesa, ki se bo začelo jutri prodajati.

Ogrski parlament.

Budimpešta, 11. januarja. Poslanska zbornica je sprejela danes dopoldne v tretjem branju trgovinsko pogodbo s Srbijo, sedaj se bo pečala z bančno predlogo.

Rusjanov pogreb.

Belgrad, 11. januarja. Današnji pogreb aviatika Rusjana je bila veličanska manifestacija slovanske misli, obenem pa tudi velik dokaz, kako vedo ceniti Belgradčani misel napredka. Pogreba so se udeležili najvišji sloji, meščanstvo in oficirji ter tudi Rusjanova sestra in svaki. Iz hotela Moskva je govoril pisatelj Branišlav Nušić. Koncem njegovega govora je iz tisoč grl zadonelo vrlemu Rusjanu »Slava!« Kraljevič Gjorgje je položil na krsto pokojnega slovenskega aviatika krasen venec.

Kuga v Charbinu.

Petrograd, 11. januarja. V kitajskem delu mesta Charbin razsaja strašna kuga. Mrlič leže kar po ulicah in bati se je, da se kuga zanese tudi na Rusko.

Stavka v belgijskih premogokopih.

Luttich, 11. januarja. V premogokopih okrog Lutticha stavka sedaj že 24.000 rudarjev. Oblasti se boje izgrediv in so odredile obsežne varnostne odredbe.

Mobilizacija v Danskem.

Berolin, 11. januarja. »Lokal-anzeiger« prinaša iz Kodanija vest, da izvede v kratkem danski domobranski minister mobilizacijo, da se na ta način prepriča o akcijski zmoglosti danske vojske v slučaju vojne.

Nemiri na Španskem.

Barcelona, 11. januarja. Tukajšnji premogarji in težaki v pristanišču so začeli stavkati. Snoči je prišlo med stavkujočimi in stavkokazi do spopada, med katerim se je tudi streljalo. Več oseb je bilo ranjenih, mnogo jih je bilo aretiranih.

Gospodarstvo.

— Nakup lahkih plemenskih kobili za vojaštvo. C. kr. ministrstvo za deželno brambo kupi vsako, ne prestaro plemensko kobilo lahke pasme ter jo prepusti prodajalcu v last s pogojem, da izreže žrebeta in jih svojočasno ponudi ministrstvu za deželno brambo v nakup za vojaške namene. Prijave, ki naj bodo naslovljene na C. kr. ministrstvo za deželno brambo, naj se pošiljajo na C. kr. kmetijsko družbo v Ljubljani. V prijavi se mora označiti pasma kobile, njena visokost in starost ter število žrebet, ki jih je kobile že imela.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Listnina upravnistvo.

D. K. Maribor: Da, za 1 K 50 v. Prosimo poslati.

Poslano.

Za prebivalce mest, uradnih in. Proti težkočam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristi »Moll-ov Seidits prašek«, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrečno zahtevati Moll-ov prašek, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 18

Ne maramo imeti glavobola, bolečin v križu, zobobola, trganja v udih, zbadanja, revmatičnih bolečin v hrbtu in mišicah. Rabimo Fellerjev fluid z znamko »Elsafluid«. Tucat na poskušnjo stane samo 5 K franko. Fellerjeve odvajalne rabarbarove kroglice z namko »Elsapillen« krepe želodec, pospešujejo prebavo in oživljajo slast ter ublažijo krč in pospešujejo izločanje. 6 škatljiv franko 4 K. Dobe se pri E. V. Fellerju v Stubici Elzin trg, št. 238 (Hrvaško). 1

I

K

O

Najboljša ura sedanjosti:

zlatu, srebrno, tala, nikeljasta in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.

Lastna tovarna ur v Švic.

Tovariška varstvena znamka

I

K

O

Umrli so v Ljubljani:

Dne 9. januarja: Marija Vesel, vdova železniškega nadsprevodnika, 70 let, Sv. Petra cesta 14.

Dne 10. januarja: Ivana Remias, hči poštnega uslužbenca, 2 leti, Streliška ulica 15. — Fran Štek, bivši delavec, 67 let, Radečkova cesta 11.

Dne 11. januarja: Karl Ecker, sin delavca, 5 mesecev, Metelkova ulica 27.

V deželni bolnici:

Dne 4. prosinca: Gregor Brenk, prosjak, 62 let.

Dne 7. prosinca: Josipina Batišta, hči posestnika, 17 let.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 11. januarja 1911.

Metazborni papirji.	Dunajski	Blagovni
4% mejna renta	93-15	93-35
4-2% srebrna renta	97-11	97-20
4% avstr. krona renta	93-11	93-20
4% ogr.	91-80	92-11
4% kranjsko deželno posojilo	96-11	97-11
4% k. o. češke dež. banke	94-40	95-40
Srečke.		
Srečke iz l. 1860	216-11	222-11
„ 1864	309-11	315-11
„ tisk	156-11	162-11
„ zemeljske l. izdeje	296-50	302-50
„ 11.	288-11	294-11
„ ogrske hipotečne	256-50	262-50
„ dun. komunalne	531-11	541-11
„ avstr. kreditne	531-11	541-11
„ ljubljanske	98-11	104-11
„ avstr. rdeč. križa	98-25	104-25
„ ogr.	67-25	73-25
„ italijka	45-50	49-50
„ turške	263-11	266-11
Dolžnice.		
Ljubljanske kreditne banke	480-11	484-11
Avstr. kreditne banke	678-25	679-25
Dunajske banke družbe	558-75	559-75
Južne železnice	117-50	118-50
Državne železnice	751-25	752-25
Alpine-Montan	765-11	766-11
Češke sladkorne družbe	257-11	259-11
Živnostenske banke	284-11	286-11
Valute.		
Cekini	11-37	11-40
Marki	117-47	117-67
Franki	95-10	95-25
Lire	94-70	94-90
Rubliji	253-50	254-25

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 11. januarja 1911.		
Termin.		
Pšenica za april 1911	za 50 kg	11-10
„ „ oktober 1911	za 50 kg	10-63
Rž za april 1911	za 50 kg	7-90
Koruzna za maj 1911	za 50 kg	5-59
Oves za april 1911	za 50 kg	8-56
E f e k t i v.		
Mirneje.		

Slovensko deželno gledališče v Ljubljani.

št. 73. (Par). Društ. predst. 2077.

V četrtek, 12. januarja 1911.

Operni Drugič v sezoni: Operni

ČAROSTRELEC.

Romantična opera v treh dejanjih. — Spisal Fr. Kind. — Uglasbil K. M. Weber. — Režiser Hinko Nučič. — Kapelnik prof. Friderik Reiner.

Blagajnica se odpre ob 7. uri.

Začetek ob 7 1/2. uri. Konec ob 10.

Prihodnja predstava bo v soboto, 14. januarja.

Meteorološko poročilo.

Visina nad morjem 300-2.	Srednji zračni tlak 736-0 mm				
Januar	čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
10.	2. pop.	738-2	-0-4	sl. vzhod.	oblačno
	9. zv.	741-1	-0-6	sr. jvzh.	„
11.	7. zj.	741-6	-4-0	sr. ssvzh.	jasno

Srednja včerajšnja temperatura -0-9°, norm. -2-7°. Padavina v 24 urah 0-0 mm

Zahvala.

Najiskrenejša zahvala vsem prijateljem in znancem od blizu in daleč, ki so sprejeli rajnega nam nepozabnega soproga, oziroma očeta, gospoda

Martina Čoke

nadučitelja v pokoju

k zadnjemu počitku.

N. v. m. p.

126 Zalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse izkazano sočutje povodom boleznin in smrti gospe

Helene Breznik

kakor tudi za mnogoštevilno spremstvo blage pokojnice k večnemu počitku izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem presrečno zahvalo. 115

Posebno se še zahvaljujemo čast. kamniškim ss. usmiljenkam za požrtvovalno postrežbo med boleznijo čt. duhovščini, raznim zastopom in vsem meščanom in uradnikom za častno spremstvo na zadnji poti. Pevskemu društvu »Liri« za prelepe žalostinke pred hišo žalosti, v cerkvi in ob grobu, sl. mestni godbi in sl. Narodni čitalnici pa bodi izrečena še prav posebna zahvala.

V Kamniku, 9. januarja 1911.

Zalujoča rodbina Breznikova.

Absolventinja trgovskega tečaja

večša slovenske stenografije in stroje-pisja, išče mesta v kontorju ali pri odvetniku. — Cenjene ponudbe v Ljubljano pošto ležeče pod »Kontoristinja 90«.

Kontoristinja

večša slovenskega in nemškega jezika, nemške stenografije in strojepisja:

se sprejme takoj v Trstu.

Več se izve v prodajni pisarni šentjanške premogokopne družbe, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7/1.

Vsak petek se dobe po čudovito nizkih cenah ribe iz Severnega morja

ANTON STACULU

Cene za ta teden:

Vahnja, velika	1 kg K	1-50
Vahnja, mala	1 » »	— 80
Kabljo	1 » »	1-11
Oslje	1 » »	1-11
Morski losos	1 » »	1-11
Ostrižnica	1 » »	1-50
Angler	1 » »	1-50
Zlati ostriž	1 » »	— 80
Ščolja	1 » »	1-40
Rdeči jezik	1 » »	1-80

Na željo se p. n. odjemalcem kuharske knjige zastoj na razpolago.

Poleg tega se priporoča vsak dan sveže

Reininghausovo bavarsko in marčno pivo, originalne polnitve, ki se p. n. odjemalcem dostavlja brezplačno na dom.

Vzemite si, ako imate nahod in ste hripavi, zaslezeni ter težko dihati, Fellerjev fluid z znamko »Elsafluid«. Mi sami smo se prepričali pri bolečinah v prsih, vratu itd. o njegovem zdravilnem, kašelj blažečem, osvežujočem učinku. Tucat na poizkušnjo 5 kron, 2 tucata g kron 60 vinarjev franko. Izdeluje ga samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elzin trg 238 na Hrvaškem.

Član dunajskih in berlinskih prevoznikov poštstva. — Sprejema vse v spedicijo spadajoče prevoznine iz vseh in v vse kraje, po najnižjih tarifih. — Prevaža pohištvo v novih, patentovanih pohištvenih vozih na vse kraje, tudi v 2010 inozemstvo.

Spedijsko podjetje
Bavarski dvor.

Ustanovljeno leta 1908.

JOS. ŠKERLJ v Ljubljani

Spedijsko podjetje
Bavarski dvor.

Ustanovljeno leta 1908.

Sprejema na zalogo razno blago, pohištvo itd. Krasna, suha in čista skladišča so na razpolago. — Nabiralni promet Dunaj-Ljubljana in obratno zastopnik v vseh večjih mestih. — Moj zastopnik na Dunaju je Karl Lawi, spediter, Dunaj I. Schulhof 6.

Koncipijenta

če možno s substitucijsko pravico sprejemem v svojo pisarno.

Vstop, plača in drugo po dogovoru. Ponudbe na:

Dr. Fran Novak, odvetnik v Ljubljani.

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri 4220

L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

Občinska hranilnica

v Drnišu v Dalmaciji

sprejema

hranilne vloge

od K 2.— do K 100.000.—

proti 5% obrestovanju, ter povrača zneske do K 5.000.— brez odpovedi, zneske do K 20.000.— proti prijavi 8 dni, večje zneske po dogovoru. — Za polletno izplačevanje obrestij izdaja na zahtevanje obrestne knjižice. — Dopisovanje v slovenskem in hrvaškem jeziku. 3825
Za varnost hranilnih vlog in njih obrestovanje jamči občina Drniš.

Vino

Pojasnila daje g. I. Balon, gostilna pri Fajmostru v Ljubljani in g. F. Božič v gostilni pri Anžoku v Šiški. Istotam se nahajajo kleti.

Vse se prodaja proti takojšnjemu plačilu. 123

RAZGLAS.

Zaradi oddaje instalacijskih del hišnega vodovoda in straniščnih naprav pri stavbi obrtne šole v Ljubljani

vršila se bode dne 28. januarja letos javna pismena ponudbena razprava ob 10. uri dopoldne

pri podpisnem mestnem magistratu v pisarni mestnega stavbnega urada. Načrti proračuni, pogoji in drugi pripomočki razgrnjeni so v pisarni stavbnega vodstva državne obrtne šole vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne na vpogled.

Ponudbe opremljene s 5%, vadijem od proračunene skupne ponudbene svote, v katerih je navesti posamezne cene in preračunene zneske v številkah in besedah, je izročiti v zapečatenih zavetkih do določenega časa.

Na ponudbe, katere ne bodo povsem ustrezale razpisanim predpisom ali katere bi se pogojno glasile ter na ponudbe katere bi prekasno ali celo naknadno vložene bile, se ne bode oziralo.

Mestni magistrat si pridržuje pravico delo oddati tudi drugemu nego najnižjemu ponudniku.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 9. januarja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik: Laschan, I. r. 119

Ugodna prilika! Obrtniki, pozor!
Staroznana obcestna

gostilna

na prometnem prijaznem solnčnem kraju na Gorenjskem ter zraven pripadajoče veliko gospodarsko poslopje s blevom in staro kovačnico se odda v najem eventualno nekaj proda vsled drugega opravila. Lega obeh poslopij je lepa, ležita tik velike ceste in vode zelo pripravno za večje podjetje, tudi več obrtov kot trgovca, mesarja, kovača, kleparja, ključavničarja, krojača, mizdarja, kolarja, sedlarja, voznika in enake samostojne obrtnike.

Naslov pove upravnništvo »Slov. Naroda«. 76

Na debelo in drobno po nizkih cenah priporočam svojo bogato založeno

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.

Devocionalije

in vse vrste blago za božja pota.

Tvorniška zaloga kranjskih glavnikov.

Anton Škof

Ernest Jevnikarjev naslednik
Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.

TOIFL^{ov}
ZALANDA
CEYLON
ČAJ

Lasulje

za gledišča

od 3 K naprej; brade 1 K; dolge 1 K 20 v; krep za brade meter 1 K; lim za brade, šminke, puder in druge potrebščine za maskiranje, vse po zmernih cenah. Barve za lase in brado „Nerill“ od dr. Dralleja v steklenicah po 2 K in 4 K priporoča

S. STRMOLI, Ljubljana
Pod Trančo št. 1. 2261

Pristni kranjski
lanenooljniati firnež

Oljate barve

v posodah po 1/2, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Čaki

pristni angleški za vozove,
za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(kit) priznane in strokovno
preizkušene najboljše.

Karbolinej

prve
vrste

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

283

domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežev, lakov
in steklarskega klena.

Zahtevajte cenike!

Mlin

s 5 tečaji, žaga in nekaj parcel
se da takoj v najem.

Kje, pove upravnništvo »Slov. Naroda«.

Poročnik

računovodja v pokoju, 32 let star, kije bil 9 let trgovski nastavljenec, išče primerne mesto.

Prijazne ponudbe na adm. »Slovenskega Naroda« pod šifro „A. K.“

Ne kupujte
nič drugega proti

kašlju

hripavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in oslovskemu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve
prsne karamele

s „tremi jekami“,

5900 not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov jamčeju gotov uspeh.

Zavitek 20 in 40 vin., skatlja 60 vinarjev. Prodaja jih:

V Ljubljani:

Ubal pl. Trnkoczy, lekarna. Rih. Sušnik, lekarna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna lekarna. Mr. Ph. And. Bohinc, lekarna pri kroni. Mr. Ph. Jos. Čizmar, lekarna. Ant. Kanc, drogerija. B. Čvančara, drogerija „Adrija“.

Daniel Pirc, lekarna. Idrja. J. Bergmann, lekarna. Novo mesto. C. Andrijačič, lekarna. Novo mesto. Jur. Rus, lekarna pri Mar. P. V. pava. Milan Wach, lekarna. Metlika. A. Roblek, lekarna. Radovljica. Hinko Brčič, lekarna. Ljilja. Karel Šavnik, lekarna pri „Sv. Trojici“. Kranj. Fr. Eucarić, lekarna. Postojna. Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych, lekarna v Šk. Loki. Mr. H. Roblek, lekarna. Trzin. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna. Jesenice. V. Arco, trgovec, Senožeče.

Štev. 426/1911.

Natečaj.

Glasom zaključka mestnega zastopstva z dne 8. oktobra 1910, § 88, toč. 13, odobrenega z odlokom kr. deželne vlade, oddelek za notranje stvari z dne 18. novembra 1910, št. 65.511a z ozirom na zaključek mestnega zastopstva z dne 30. novembra 1910, § 123, se razpisuje s tem natečaj

za izpopolnitev novo kreiranega mesta inženirja

pri mestnem glavarstvu v Varaždinu z letno plačo 2600 K, reci dva tisoč šeststo kron s šestimi dokladami vsakih pet let po 150 K, reci sto petdeset kron, kakor z letno stanarino v znesku 630 K (šeststo trideset kron), s pravico do avanziranja ter s pravico do pokojnine in oskrbe vdove in otrok, po zakonu z dne 10. marca 1892 glede umirovljenja in oskrbe deželnih uradnikov in uslužbenecv, njih vdov in sirot.

To mesto se izpopolni za 1 leto, a po preteku tega se mora prositi za definitivno nameščenje, o katerem odloča mestno zastopstvo.

Prosilci morajo biti v smislu § 7. zak. z dne 18. decembra 1894 za ure-ditev stavbne službe v kraljevini Hrvaški in Slavoniji usposobljeni za tehnično službo.

Prosilci morajo biti popolnoma večji hrvaškega odnosno slovenskega in nemškega jezika. Prošnje, opremljene s krstnim odnosno poročnim listom, s spričevali o dovršenih tehničnih študijah, o položnih dveh državnih tehničnih izpitih, o dosedanjem službovanju, zdravniškim izpričevalom ter opisom življenja, naj predložijo prosilci, nahajajoči se v javni službi, potom predpostavljene jim oblasti, ostali pa neposredno do 7. februarja 1911 temu mestnemu glavarstvu. Prednost imajo ogr.-hrvaški državljani in v kraljevini Hrvaški in Slavoniji rojene osebe, ki se nahajajo že v slični službi in so položili izpit za deželne stavbne uradnike. Prosilci brez tega izpita se morajo zavezati, da ga položijo v teku enega leta.

Mestni načelnik: Dr. Magdič I. r.

gospodična

želi stopiti v kako trgovino ali pekarijo, sprejme tudi gostilno na račun ali v najem v kakem prometnem kraju na deželi ali v mestu.

Ponudbe naj se pošljejo pod „Gospodična 24“ na upravn. »Slov. Naroda“.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se 94 vplačili.

„SLAVIJA“

„ - - - vzajemno zavarovalna banka v Pragi. - - - “

Rezervni fond K 40.812.797.— — Izplačane odškodnine in kapitalije K 100.350.000.—

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa sojenstva daje: cigar pisarne so v lastnej bančni hiši

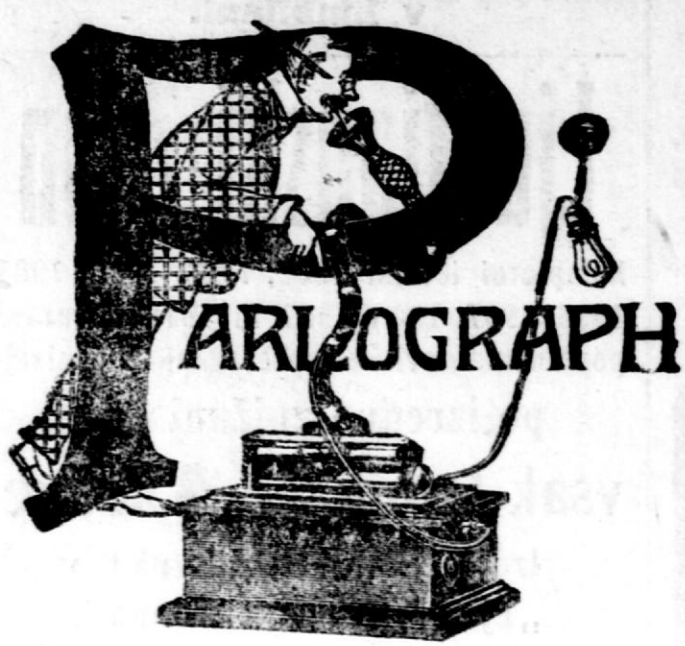
Generálny zastupitel v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno podporo v narodne in občnkoristne namene.

Prva kranjska izvozna pivovarna in sladarna na Vrhniki
 priporoča svoje izborne izdelke.
 Naročila sprejema tudi Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Tehnična pisarna in stavbno podjetje
Ingenieur H. UHLÍŘ
 3801 Ljubljana, Resljeva cesta št. 26.
 Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in preračunov, strokovni znanstveni izvidi, prevzetja zgradb.

Parlograph
 edini resnični popolni
diktirni stroj.

Diktira vam vašo korespondenco.
 Kontrolira vsak telefonični pogovor.
 Vsakomur radovoljno brezobvezno razkazovanje
 v Šelenburgovi ulici št. 7, I. pri
 The REX Co. v Ljubljani.

Zimska, fina
damška in otroška
oblačila in perilo
 priporoča
M. Kristofič-Bučar
 Ljubljana
 Stari trg št. 28 (nasproti Zalaznika).
 Velika izbira modnih
 jopic — plaščev — pelerin.
 Moderne čepce, klobuki, rokavice, nogavice,
 platene jopce in druge pletenine.
 : Vseko modno in drobno blago :
 Na tobre pošljem tudi po pošti

Modni salon.
 Častitim damam priporoča
klobuke
 le najfinerejšega okusa
Iva Škof-Vanek
 355 Pod Trančo.

Šalni klobuki vedno pri-
 pravljene. Tudi tudi venci
 o trakov in razne cvetlice
 : doma izdelane. :

Anton Bajec
 naznanja, slov. p. n. občinstvu, da se nahaja njegova
vrtnarija
 na Tržaški cesti 34
cvetlični salon
 pa
Pod Trančo.
 izdelovanje šopkov, vencev, trakov itd.
 Okusno delo in zmerno cene.

Velika zaloga
suih vencev.
 Zunanja naročila točno.

PATENTE
 vseh dežela izposluje inženir
M. GELBAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
 na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Modni salon
F. JUST-MASCHKE
 odlikovan na mednarodni razstavi v Parizu leta 1910 z zlato kolajno
 priporoča svojo bogato zalogo pariških in du-
 najskih modelov-klobukov za dame in deklice
 po znano nizkih cenah.
 Popravila točno in ceno. Žalni klobuki vedno v zalogi.
Ljubljana, Židovska ulica št. 3.

M. U. Dr. Benjamin Ipavic
 asistent oddelka za ženske bolezni in porodništvo v deželni
 bolnici v Ljubljani
 ordinira od 1. januarja 1911 naprej
Zaloška cesta, nasproti Šarabonu
 od 11.—12. predpoldne, od 3.—4. popoldne.

C. kr. priv.
občna zavarovalnica
Assicurazioni Generali v Trstu
 Ustanovljena leta 1831.
 Jamstveni zakladi znašajo nad 366 milijonov kron.
Poslovni izkaz
zavarovalnega oddelka za življenje.

	meseca dec. 1910	od 1. januarja 1910
Vložilo se je ponudb	2195	22126
za zavarovano vsoto	K 18,381.105 93	K 179,803.298 62
Izgotovljenih polic je bilo	2041	19215
za zavarovano vsoto	K 16,446 256 63	K 155,608.264 36
Naznanjene škode znašajo	K 1,050.565 68	K 10,507.942 40

Tovarna cementnih
in glinastih izdelkov
 74 v Ilirski Bistrici

priporoča svoje izdelke kakor: raznovrstne cevi, tlač-
 kovne plošče v vseh barvah, vse vrste okraskov,
 podboje vrat in oken, nagrobne spomenike, altarje,
 cementno opeko, marmorirane in navadne stopnice,
 kipe in sploh vse v to stroko spadajoče predmete.
 Naročila se izvrše točno in po najnižjih cenah. — Kakovost izdelkov je izborna.

Najbolj pripravne in varne

brzoparilnike

za krmo, slamoreznice,
 preše in stiskalnice za
 sadje in grozdje, robljače,
 reporeznice, motorje, želez. blagajne, na-
 grobne križe, stavbene potrebščine in vso
 drugo železnino se dobiva najcenejšo in naj-
 boljše pri znani

veletrgovini z železnino in poljedelskimi stroji

FR. STUPICA v Ljubljani

Marije Terezije cesta št. 1.

Zahtevajte ponudbe!

Cene nizke!

Klobuke cilindre in čepice
 v najnovejših fazonah in v veliki izbiri
 priporoča
IVAN SOKLIČ.
 Zaležnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.
 Pod Trančo št. 2. Postaja električne železnice.

Slovenci
 rabite samo
 edino

Prodaja se 1 kos za 20 in 30 vin.; najboljša vrsta za negovanje polti 1 kos za 70 v.
 Na debelo v Ljubljani pri trvdkah: Fr. glič, Ivan Jelačin, Ant. Krisper.
 T. Mencinger, J. Perdan, A. Šarabon, Anton Škof.
 Na drobno v Ljubljani pri trvdkah: Iv. Bonač, Fran. Česnovar, Emil Dobrič,
 Kati Držaj, J. Krivic, Jakob Oblak, Matej Orehek, Ivan Podboj, Fran. Sark, Berta,
 Sevar, Mg. Ph. R. Sušnik, A. Sušnik, Josip Sporn, J. Tavčar, F. Terdin. — V Gorici:
 Toroš Drobnič in drug, Jvančič & Kurinčič, Josip Kutin, Albert Tušar. — V Kam-
 niku: Anton Slatnar. — Kranju: Z. Krajnc, Josip Likozar, J. & A. Majdič, Peter
 Majdič, J. Ev. Potrebin. — V Litiji: F. Lajovic in sinova. — V Spodnji Šiški:
 Marija Podvornik. — V Postojni: Anton Bolé, Jernej Kogej, G. Pikel. — V Ra-
 devljah: Otto Homan. — V Trbovljah: Ivan Kramar. — V Zagorju ob Savi:
 Rud. Ahčan. — V Tolmini: A. J. Vrtovec, Henrik vitez pl. Zirnfeld. — V Trstu:
 Vekoslav Plesničar.

Cementne cevi
 v vseh dimenzi-
 jah, barvaste
 plošče itd.

Kranjska betonska tvornica Tribuč & Komp.
Ljubljana.

Stopnice,
 balkone, spo-
 meniki, stavbni
 okraski itd.